

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 1ης Αυγούστου 2022 (*)

«Προδικαστική παραπομπή – Προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Άρθρα 7, 8 και 52, παράγραφος 1 – Οδηγία 95/46/EK – Άρθρο 7, στοιχείο γ' – Άρθρο 8, παράγραφος 1 – Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 – Άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ', και παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο – Άρθρο 9, παράγραφος 1 – Επεξεργασία απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας – Σκοπός δημοσίου συμφέροντος – Αναλογικότητα – Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Εθνική ρύθμιση η οποία επιβάλλει τη δημοσίευση στο διαδίκτυο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στη δήλωση συμφερόντων φυσικών προσώπων που απασχολούνται στη δημόσια διοίκηση ή διοικούν ενώσεις ή φορείς που χρηματοδοτούνται από κρατικούς πόρους – Πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων και της διαφθοράς στον δημόσιο τομέα»

Στην υπόθεση C-184/20,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Vilniaus apygardos administracinių teismas (περιφερειακό διοικητικό δικαστήριο Βίλνιους, Λιθουανία) με απόφαση της 31ης Μαρτίου 2020, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 28 Απριλίου 2020, στο πλαίσιο της δίκης

OT

κατά

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija,

παρισταμένου του:

Fondas «Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centras»,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, L. Bay Larsen, Αντιπρόεδρο, A. Arabadjiev, A. Prechal, K. Jürimäe, K. Lukoūrigo, N. Jääskinen, I. Ziemele και J. Passer, προέδρους τμήματος, M. Illesič (εισηγητή), J.-C. Bonichot, A. Kumin και N. Wahl, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Pikamäe

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Λιθουανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον K. Dieninis και την V. Vasiliauskienė,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από την M. Russo, avvocato dello Stato,
- η Φινλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την M. Pere,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους S. L. Kalèda, H. Kranenborg και D. Nardi,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 9ης Δεκεμβρίου 2021,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', και του άρθρου 9, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ 2016, L 119, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ 2018, L 127, σ. 2, στο εξής: ΓΚΠΔ).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του ΟΤ και της Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (Ανώτατης Επιτροπής για την πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων στον δημόσιο τομέα, Λιθουανία, στο εξής: Ανώτατη Επιτροπή) με αντικείμενο απόφαση με την οποία η δεύτερη διαπίστωσε ότι ο ΟΤ είχε παραβεί την υποχρέωση υποβολής δήλωσης ιδιωτικών συμφερόντων.

Το νομικό πλαίσιο

To διεθνές δίκαιο

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς

- 3 Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς, που υιοθετήθηκε με το ψήφισμα 58/4, της 31ης Οκτωβρίου 2003, της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών και άρχισε να ισχύει στις 14 Δεκεμβρίου 2005, έχει επικυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη και έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με την απόφαση 2008/801/EK του Συμβουλίου, της 25ης Σεπτεμβρίου 2008 (ΕΕ 2008, L 287, σ. 1).
- 4 Κατά το άρθρο 1 της ως άνω Σύμβασης:
 «Οι σκοποί της παρούσας Σύμβασης είναι:
 a) να προάγει και να ενισχύει τα μέτρα πρόληψης και καταπολέμησης της διαφθοράς ικανοποιητικότερα και αποτελεσματικότερα,
 [...]
 γ) να προωθήσει την ακεραιότητα, την υπευθυνότητα και την ορθή διαχείριση των δημόσιων υποθέσεων και της δημόσιας περιουσίας.»
- 5 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 4, της εν λόγω Σύμβασης:
 «Κάθε Κράτος Μέρος, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές της εσωτερικής νομοθεσίας του, θα προσπαθήσει να υιοθετήσει, να διατηρήσει και να ενισχύσει συστήματα που προάγουν τη διαφάνεια και προλαμβάνουν τη σύγκρουση συμφερόντων.»
- 6 Η τέταρτη αιτιολογική σκέψη της Σύμβασης ποινικού δικαίου για τη διαφθορά, η οποία υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης στις 27 Ιανουαρίου 1999 και έχει επικυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη, έχει ως εξής:

Η Σύμβαση ποινικού δικαίου για τη διαφθορά

«Τονίζοντας ότι η διαφθορά συνιστά απειλή για το κράτος του δικαίου, της δημοκρατίας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων, υπονομεύει τη χρηστή διοίκηση, τη δίκαιη μεταχείριση και την κοινωνική δικαιοσύνη, στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, παρεμποδίζει την οικονομική ανάπτυξη και θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των δημοκρατικών θεσμών και των ηθικών θεμελίων της κοινωνίας».

To δίκαιο της Ένωσης

Σύμβαση περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι

7 Η Σύμβαση περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταρτιζόμενη δυνάμει του άρθρου K.3 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 1997, C 195, σ. 2), η οποία άρχισε να ισχύει στις 28 Σεπτεμβρίου 2005, προβλέπει στο άρθρο 2, το οποίο τιτλοφορείται «Παθητική δωροδοκία», τα εξής:

«1. Για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης, παθητική δωροδοκία στοιχειοθετείται όταν, εκ προθέσεως, ο υπάλληλος ζητά ή λαμβάνει, άμεσα ή με τη μεσολάβηση τρίτου, για τον εαυτό του ή για τρίτο, ωφελήματα οιασδήποτε φύσεως ή δέχεται υπόσχεση τοιούτων, προκειμένου να τελέσει ή να μην τελέσει πράξη εκ των καθηκόντων του ή κατά την άσκηση των καθηκόντων του, κατά παράβαση των επισήμων καθηκόντων του.

2. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει ότι η συμπεριφορά που αναφέρεται στην παράγραφο 1, συνιστά ποινικό αδίκημα.»

8 Το άρθρο 3 της Σύμβασης αυτής, το οποίο τιτλοφορείται «Ενεργητική δωροδοκία», έχει ως εξής:

«1. Για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης, ενεργητική δωροδοκία στοιχειοθετείται όταν οιοσδήποτε, εκ προθέσεως, υπόσχεται ή παρέχει σε υπάλληλο, άμεσα ή με τη μεσολάβηση τρίτου, οιασδήποτε φύσεως ωφέλημα για τον εαυτό του ή για τρίτο, προκειμένου ο υπάλληλος να τελέσει ή να μην τελέσει πράξη εκ των καθηκόντων του ή κατά την άσκηση των καθηκόντων του, κατά παράβαση των επισήμων καθηκόντων του.

2. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει ότι η συμπεριφορά που αναφέρεται στην παράγραφο 1, συνιστά ποινικό αδίκημα.»

H οδηγία 95/46/EK

9 Οι αιτιολογικές σκέψεις 10, 30 και 33 της οδηγίας 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ 1995, L 281, σ. 31), είχαν ως εξής:

«(10) [εκτιμώντας] ότι στόχος των εθνικών νομοθεσιών όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι η διασφάλιση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, όπως επίσης αναγνωρίζεται στο άρθρο 8 της ευρωπαϊκής σύμβασης περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών καθώς και στις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου· ότι, για το λόγο αυτό, η προσέγγιση των εν λόγω νομοθεσιών δεν πρέπει να οδηγήσει στην εξασθένηση της προστασίας που εξασφαλίζουν αλλά, αντιθέτως, πρέπει να έχει ως στόχο την κατοχύρωση υψηλού επιπέδου προστασίας στην Κοινότητα.

[...]

(30) ότι, για να είναι νόμιμη η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει επιπλέον να διενεργείται με τη συναίνεση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή να είναι αναγκαία για τη σύναψη ή την εκτέλεση σύμβασης που δεσμεύει το εν λόγω πρόσωπο ή την εκπλήρωση υποχρέωσης εκ του νόμου ή την εκτέλεση αποστολής δημοσίου συμφέροντος ή έργου εμπίπτοντος στην άσκηση δημόσιας εξουσίας ή ακόμη την πραγμάτωση εννόμου

συμφέροντος φυσικού ή νομικού προσώπου, υπό τον όρο ότι δεν προέχουν το συμφέρον ή τα δικαιώματα και οι ελευθερίες του εν λόγω προσώπου· [...]]

[...]

(33) ότι, εξάλλου, τα δεδομένα που εκ φύσεως ενδέχεται να θίξουν τις θεμελιώδεις ελευθερίες ή την ιδιωτική ζωή δεν πρέπει να καθίστανται αντικείμενο επεξεργασίας, εκτός αν υπάρχει ρητή συναίνεση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται· ότι, ωστόσο, πρέπει να προβλέπεται ρητά η δυνατότητα παρέκκλισης από αυτήν την απαγόρευση λόγω ειδικών αναγκών, ιδίως όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται για ορισμένους λόγους υγείας από άτομα υπέχοντα υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου ή για νόμιμες δραστηριότητες από ορισμένα σωματεία ή ιδρύματα, σκοπός των οποίων είναι να επιτρέπουν την άσκηση θεμελιωδών ελευθεριών».

10 Ο σκοπός της ως άνω οδηγίας οριζόταν στο άρθρο της 1 ως εξής:

«1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, την προστασία των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των κρατών μελών για λόγους συναφείς με την προστασία που εξασφαλίζεται δυνάμει της παραγράφου 1.»

11 Το άρθρο 2 της εν λόγω οδηγίας όριζε τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

α) “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί (“το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα”): ως πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί λογίζεται το πρόσωπο εκείνο που μπορεί να προσδιοριστεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσοτέρων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από φυσική, βιολογική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική άποψη.

β) “επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” “επεξεργασία”: κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιούνται με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων διαδικασιών και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώρηση, η οργάνωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η τροποποίηση, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η ανακοίνωση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η εναρμόνιση ή ο συνδυασμός, καθώς και το κλείδωμα, η διαγραφή ή η καταστροφή.

[...].».

12 Το κεφάλαιο II της οδηγίας 95/46, το οποίο επιγραφόταν «Γενικές προϋποθέσεις σχετικά με τη θεμιτή επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», υποδιαιρούνταν σε εννέα τμήματα.

13 Στο τμήμα I, με τίτλο «Αρχές που πρέπει να τηρούνται ως προς την ποιότητα των δεδομένων», το άρθρο 6 της οδηγίας όριζε τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει:

α) να υφίστανται σύννομη και θεμιτή επεξεργασία·

β) να συλλέγονται για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και η μεταγενέστερη επεξεργασία τους να συμβιβάζεται με τους σκοπούς αυτούς. [...]】

γ) να είναι κατάλληλα, συναφή προς το θέμα και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέγονται και υφίστανται επεξεργασία·

[...]

2. Εναπόκειται στον υπεύθυνο της επεξεργασίας να εξασφαλίσει την τήρηση της παραγράφου 1.»

14 Στο τμήμα II, με τίτλο «Βασικές αρχές της νόμιμης επεξεργασίας δεδομένων», το άρθρο 7 της οδηγίας όριζε τα εξής:

«Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να γίνεται μόνον σάν:

[...]

γ) είναι απαραίτητη για την τήρηση εκ του νόμου υποχρεώσεως του υπευθύνου της επεξεργασίας ή

[...]

ε) είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση έργου δημοσίου συμφέροντος ή εμπίπτοντος στην άσκηση δημοσίας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο της επεξεργασίας ή στον τρίτο στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα

[...].».

15 Στο τμήμα III, με τίτλο «Ειδικές κατηγορίες επεξεργασίας», το άρθρο 8 της οδηγίας 95/46, που αφορούσε την «[ε]πεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων», προέβλεπε τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρέχουν πληροφορίες για τη φυλετική ή εθνική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστικές οργανώσεις και την υγεία και τη σεξουαλική ζωή.

[...]

4. Εφόσον παρέχονται οι δέουσες εγγυήσεις, τα κράτη μέλη δύνανται, όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι δημοσίου συμφέροντος, να θεσπίσουν και άλλες παρεκκλίσεις εκτός από τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 2, είτε με εθνική νομοθετική διάταξη είτε με απόφαση της αρχής ελέγχου.

[...].»

Ο ΓΚΠΔ

16 Σύμφωνα με το άρθρο 94, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ, η οδηγία 95/46/EK καταργήθηκε από τις 25 Μαΐου 2018. Δυνάμει του άρθρου 99, παράγραφος 2, του ΓΚΠΔ, ο κανονισμός αυτός τίθεται σε εφαρμογή από την ίδια ημερομηνία.

17 Οι αιτιολογικές σκέψεις 4, 10, 26, 35, 39 και 51 του εν λόγω κανονισμού έχουν ως εξής:

«(4) Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να προορίζεται να εξηπηρετεί τον άνθρωπο. Το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι απόλυτο δικαίωμα· πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τη λειτουργία του στην κοινωνία και να σταθμίζεται με άλλα θεμελιώδη δικαιώματα, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Ο παρών κανονισμός σέβεται όλα τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις ελευθερίες και αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη [των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Χάρτης)] όπως κατοχυρώνονται στις Συνθήκες, ιδίως τον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, της κατοικίας και των επικοινωνιών, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας, την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, την επιχειρηματική ελευθερία, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου και την πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία.

[...]

(10) Για τη διασφάλιση συνεκτικής και υψηλού επιπέδου προστασίας των φυσικών προσώπων και την άρση των εμποδίων στις ροές δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός της Ένωσης, το επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των φυσικών προσώπων σε σχέση με την επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων θα πρέπει να είναι ισοδύναμο σε όλα τα κράτη μέλη. [...] Όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που γίνεται προς συμμόρφωση με νομική υποχρέωση, προς εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις για τον περαιτέρω προσδιορισμό της εφαρμογής των κανόνων του παρόντος κανονισμού. [...] Ο παρών κανονισμός παρέχει επίσης περιθώρια χειρισμού στα κράτη μέλη, ώστε να εξειδικεύσουν τους κανόνες του, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (“ευαίσθητα δεδομένα”). Σε αυτόν τον βαθμό, ο παρών κανονισμός δεν αποκλείει το δίκαιο των κρατών μελών να προσδιορίζει τις περιστάσεις ειδικών καταστάσεων επεξεργασίας, μεταξύ άλλων των ακριβέστερο καθορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι σύννομη.

[...]

(26) Οι αρχές της προστασίας δεδομένων θα πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε πληροφορία η οποία αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο. [...] Για να κριθεί κατά πόσον ένα φυσικό πρόσωπο είναι ταυτοποιήσιμο, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα μέσα τα οποία είναι ευλόγως πιθανό ότι θα χρησιμοποιηθούν, όπως για παράδειγμα ο διαχωρισμός του, είτε από τον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε από τρίτο για την άμεση ή έμμεση εξακρίβωση της ταυτότητας του φυσικού προσώπου. [...]

[...]

(35) Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σχετικά με την υγεία θα πρέπει να περιλαμβάνουν όλα τα δεδομένα που αφορούν την κατάσταση της υγείας του υποκειμένου των δεδομένων και τα οποία αποκαλύπτουν πληροφορίες για την παρελθούσα, τρέχουσα ή μελλοντική κατάσταση της σωματικής ή ψυχικής υγείας του υποκειμένου των δεδομένων. [...]

[...]

(39) [...] Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να είναι επαρκή και συναφή και να περιορίζονται στα αναγκαία για τους σκοπούς της επεξεργασίας τους. Αυτό απαιτεί ειδικότερα να διασφαλίζεται ότι το διάστημα αποθήκευσης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα να περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατό. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο εάν ο σκοπός της επεξεργασίας δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα μέσα. [...]

[...]

(51) Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι εκ φύσεως ιδιαίτερα ευαίσθητα σε σχέση με θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες χρήζουν ειδικής προστασίας, καθότι το πλαίσιο της επεξεργασίας τους θα μπορούσε να δημιουργήσει σημαντικούς κινδύνους για τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες. [...] Τέτοια δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία, εκτός εάν η επεξεργασία επιτρέπεται σε ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, λαμβάνοντας υπόψη ότι το δίκαιο των κρατών μελών μπορεί να προβλέπει ειδικές διατάξεις για την προστασία των δεδομένων, προκειμένου να προσαρμόζεται η εφαρμογή των κανόνων του παρόντος κανονισμού λόγω συμμόρφωσης προς νομική υποχρέωση ή λόγω εκπλήρωσης καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας. Εκτός από τις ειδικές απαιτήσεις στις οποίες υπάγεται η επεξεργασία, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι γενικές αρχές και οι λοιποί κανόνες του παρόντος κανονισμού, ιδίως σε ό,τι αφορά τους όρους νόμιμης επεξεργασίας. Παρεκκλίσεις από τη γενική απαγόρευση επεξεργασίας δεδομένων

προσωπικού χαρακτήρα που υπάγονται στις εν λόγω ειδικές κατηγορίες θα πρέπει να προβλέπονται ρητώς, μεταξύ άλλων, σε περίπτωση ρητής συγκατάθεσης του υποκειμένου των δεδομένων ή όταν πρόκειται για ειδικές ανάγκες, ιδίως όταν η επεξεργασία διενεργείται στο πλαίσιο θεμιτών δραστηριοτήτων ορισμένων ενώσεων ή ιδρυμάτων, σκοπός των οποίων είναι να επιτρέπουν την άσκηση των θεμελιωδών ελευθεριών.»

- 18 Το άρθρο 1 του ΓΚΠΔ, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αντικείμενο και στόχοι», ορίζει στην παράγραφο 2 τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός προστατεύει θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες των φυσικών προσώπων και ειδικότερα το δικαίωμά τους στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.»

- 19 Το άρθρο 4 του κανονισμού αυτού, το οποίο τιτλοφορείται «Ορισμοί», προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:

- 1) “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα” κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο (“υποκείμενο των δεδομένων”): το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου,
- 2) “επεξεργασία” κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή,

[...]

- 15) “δεδομένα που αφορούν την υγεία” δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία σχετίζονται με τη σωματική ή ψυχική υγεία ενός φυσικού προσώπου, περιλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών υγειονομικής φροντίδας, και τα οποία αποκαλύπτουν πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της υγείας του,

[...].

- 20 Το κεφάλαιο II του ΓΚΠΔ, το οποίο τιτλοφορείται «Αρχές», περιλαμβάνει τα άρθρα 5 έως 11.

- 21 Το άρθρο 5, με τίτλο «[α]ρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

- α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων (“νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια”),
- β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς τους [...] (“περιορισμός του σκοπού”),
- γ) είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία (“ελαχιστοποίηση των δεδομένων”).

[...].

22 Το άρθρο 6 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Νομιμότητα της επεξεργασίας», προβλέπει στις παραγάφους 1 και 3 τα εξής:

«1. Η επεξεργασία είναι σύννομη μόνο εάν και εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

[...]

γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας,

ε) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας,

[...]

3. Η βάση για την επεξεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία γ) και ε) ορίζεται σύμφωνα με:

α) το δίκαιο της Ένωσης, ή

β) το δίκαιο του κράτους μέλος στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

Ο σκοπός της επεξεργασίας καθορίζεται στην εν λόγω νομική βάση ή, όσον αφορά την επεξεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο ε), είναι η αναγκαιότητα της επεξεργασίας για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας. [...] Το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο του κράτους μέλους ανταποκρίνεται σε σκοπό δημόσιου συμφέροντος και είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο νόμιμο σκοπό.»

23 Το άρθρο 9 του ίδιου κανονισμού, το οποίο τιτλοφορείται «Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», ορίζει στις παραγάφους 1 και 2 τα εξής:

«1. Απαγορεύεται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις ή τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, καθώς και η επεξεργασία γενετικών δεδομένων, βιομετρικών δεδομένων με σκοπό την αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση προσώπου, δεδομένων που αφορούν την υγεία ή δεδομένων που αφορούν τη σεξουαλική ζωή φυσικού προσώπου ή τον γενετήσιο προσανατολισμό.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

[...]

ζ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για λόγους ουσιαστικού δημόσιου συμφέροντος, βάσει του δικαίου της Ένωσης ή κράτους μέλους, το οποίο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο, σέβεται την ουσία του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων και προβλέπει κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων,

[...]».

To λιθονανικό δίκαιο

24 Ο Lietuvos Respublikos viešujų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas Nr. VIII-371 (νόμος VIII-371 της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, περί συμβιβασμού δημοσίων και ιδιωτικών συμφερόντων στον δημόσιο τομέα), της 2ας Ιουλίου 1997 (Žin., 1997, αριθ. 67-1659), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης (στο εξής: νόμος περί συμβιβασμού των συμφερόντων), αποσκοπεί, σύμφωνα με το άρθρο 1, στον συμβιβασμό των

ιδιωτικών συμφερόντων των απασχολούμενων στον δημόσιο τομέα με το δημόσιο συμφέρον της κοινωνίας, στη διασφάλιση, κατά τη λήψη των αποφάσεων, της υπεροχής του δημόσιου συμφέροντος, στην παροχή εγγυήσεων για την αμεροληψία των λαμβανόμενων αποφάσεων και στην πρόληψη της εμφάνισης και της ανάπτυξης φαινομένων διαφθοράς στον δημόσιο τομέα.

- 25 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, του νόμου, ως «απασχολούμενοι στον δημόσιο τομέα» νοούνται, μεταξύ άλλων, και οι απασχολούμενοι σε δημόσιους οργανισμούς ή ενώσεις που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό ή από κεφάλαια του κράτους ή οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης στους οποίους έχουν ανατεθεί διευθυντικά καθήκοντα.
- 26 Το άρθρο 3 του εν λόγω νόμου, με τίτλο «Υποχρεώσεις των υποψήφιων για θέση στη δημόσια διοίκηση, καθώς και όσων απασχολούνται ή απασχολήθηκαν στη δημόσια διοίκηση», προβλέπει, στις παραγράφους 2 και 3, τα εξής:

«2. Οι υποψήφιοι για θέση στη δημόσια διοίκηση, οι απασχολούμενοι στη δημόσια διοίκηση και τα πρόσωπα του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παρόντος νόμου, έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης ιδιωτικών συμφερόντων.

3. Όσοι απασχολήθηκαν στη δημόσια διοίκηση υπόκειται μετά από τη λήξη των καθηκόντων τους στους περιορισμούς του πέμπτου τμήματος του παρόντος νόμου.»

- 27 Το άρθρο 4 του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δήλωση ιδιωτικών συμφερόντων», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Οσοι απασχολούνται στη δημόσια διοίκηση, καθώς και όσοι υποβάλλουν υποψηφιότητα για θέση στη δημόσια διοίκηση, υποχρεούνται να δηλώνουν τα ιδιωτικά συμφέροντά τους υποβάλλοντας δήλωση ιδιωτικών συμφερόντων (στο εξής: δήλωση) σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου ή άλλων πράξεων. [...]»

- 28 Κατά το άρθρο 5 του νόμου αυτού:

«1. Οι υπόχρεοι σε δήλωση προσωπικών συμφερόντων υποβάλλουν τη δήλωσή τους ηλεκτρονικά, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζει η [Ανώτατη Επιτροπή], εντός προθεσμίας 30 ημερών από την εκλογή, την πρόσληψη ή τον διορισμό τους (με την εξαίρεση των περιπτώσεων του άρθρου 4, παράγραφος 2, του παρόντος νόμου και των παραγράφων 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου).

2. Οι υποψήφιοι για θέση στη δημόσια διοίκηση (εξαιρουμένων των προσώπων του άρθρου 4, παράγραφος 2, του παρόντος νόμου και των προσώπων των οποίων τα δεδομένα έχουν διαβαθμιστεί σύμφωνα με τον νόμο ή/και τα οποία ασκούν δραστηριότητα συλλογής πληροφοριών, αντικατασκοπείας ή έρευνας σε ποινικές υποθέσεις) υποβάλλουν τη δήλωσή τους πριν την εκλογή, την πρόσληψη ή τον διορισμό τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

3. Τα πρόσωπα των οποίων τα δεδομένα έχουν διαβαθμιστεί σύμφωνα με τον νόμο ή/και τα οποία ασκούν δραστηριότητα συλλογής πληροφοριών, αντικατασκοπείας ή έρευνας σε ποινικές υποθέσεις υποβάλλουν, εντός προθεσμίας 30 ημερών από την ημέρα εκλογής, πρόσληψης ή διορισμού τους, τη δήλωσή τους στον διευθυντή του φορέα (νομικού προσώπου) απασχόλησής τους ή στον νομίμως εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από τον φορέα (νομικό πρόσωπο).

4. Τα μέλη των επιτροπών διαγωνισμού για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, τα πρόσωπα στα οποία ο επικεφαλής αναθέτουσας αρχής αναθέτει τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με την απλοποιημένη διαδικασία και οι εμπειρογνώμονες που εμπλέκονται σε διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων υποβάλλουν τη δήλωσή τους ηλεκτρονικά (εφόσον δεν έχουν ήδη υποβάλει τέτοια δήλωση) πριν τη συμμετοχή τους στη διαδικασία σύναψης δημοσίων σύμβασης. Τα μέλη των επιτροπών διαγωνισμού για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, τα πρόσωπα στα οποία ο επικεφαλής αναθέτουσας αρχής αναθέτει τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με την απλοποιημένη διαδικασία και οι εμπειρογνώμονες που εμπλέκονται σε διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δεν επιτρέπεται, αν δεν έχουν υποβάλει δήλωση ιδιωτικών συμφερόντων, να συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης δημοσίων σύμβασης και απαλλάσσονται από τα συναφή καθήκοντά τους.

5. Εφόσον αυτό προβλέπεται από τον οργανισμό του φορέα (νομικού προσώπου) στο οποίο απασχολείται ο υπόχρεος, η δήλωση μπορεί να υποβάλλεται όχι μόνο στον διευθυντή του οικείου φορέα (νομικού προσώπου) ή στον νομίμως εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του, αλλά και στον διευθυντή, ή στον νομίμως εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του, νομικού προσώπου που ενεργεί ως υπεργολάβος του φορέα (νομικού προσώπου) ή ελέγχεται από αυτόν, ή άλλου νομικού προσώπου.

6. Οι υπηρεσίες οι οποίες έχουν πρόσβαση στις δηλώσεις ζητούν την οικεία δήλωση, στις προβλεπόμενες περιπτώσεις και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, από τον φορέα απασχόλησης του δηλουντος ή από την [Ανώτατη Επιτροπή]».

29 Το άρθρο 6 του εν λόγω νόμου, το οποίο επιγράφεται «Περιεχόμενο της δήλωσης», προβλέπει τα εξής:

«1. Ο δηλών αναφέρει στη δήλωσή του τα ακόλουθα πληροφοριακά στοιχεία που αφορούν τον ίδιο και τον/την σύζυγό του ή το πρόσωπο με το οποίο είτε έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης είτε συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση:

- 1) το όνομα, το επώνυμο, τον προσωπικό αριθμό ταυτότητας, τον αριθμό μητρώου κοινωνικής ασφαλίσεως, τον/τους εργοδότη(-ες) και τα καθήκοντά του·
- 2) τα νομικά πρόσωπα στα οποία ο δηλών ή ο/η σύζυγός του ή το πρόσωπο με το οποίο είτε έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης είτε συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση έχει την ιδιότητα του εταίρου ή του μετόχου·
- 3) τυχόν ασκούμενη ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, όπως ορίζεται στον νόμο περί φορολογίας εισοδήματος της Δημοκρατίας της Λιθουανίας·
- 4) συμμετοχές σε εταιρίες, ιδρύματα, ενώσεις ή ταμεία και τα καθήκοντά τους σε αυτά, με εξαίρεση την ένταξη σε πολιτικά κόμματα και συνδικαλιστικές οργανώσεις·
- 5) δώρα (πλην των προσφερόμενων από συγγενείς) που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια των τελευταίων δώδεκα ημερολογιακών μηνών εφόσον η αξία τους υπερβαίνει τα 150 ευρώ·
- 6) πληροφορίες για τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των τελευταίων δώδεκα ημερολογιακών μηνών και για άλλες τρέχουσες συναλλαγές, εφόσον η αξία της συναλλαγής υπερβαίνει τα 3 000 ευρώ·
- 7) οικείους ή άλλα γνωστά στον δηλουντα πρόσωπα ή στοιχεία λόγω των οποίων ενδέχεται να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων.

2. Ο δηλών δύναται να παραλείψει τα δεδομένα σχετικά με τον/την σύζυγό του ή το πρόσωπο με το οποίο είτε έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης είτε συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση, εφόσον ζουν χωριστά, δεν αποτελούν κοινό νοικοκυριό και δεν έχει, ως εκ τούτου, στη διάθεσή του τα δεδομένα αυτά.»

30 Το άρθρο 10 του ίδιου νόμου, το οποίο επιγράφεται «Δημοσιότητα δεδομένων σχετικών με ιδιωτικά συμφέροντα», ορίζει τα εξής:

«1. Καθίστανται δημόσια και δημοσιεύονται στον ιστότοπο της Ανώτατης Επιτροπής, σύμφωνα με τον τρόπο που αυτή ορίζει, τα δεδομένα που περιλαμβάνονται στις δηλώσεις των αιρετών και των προσώπων που κατέχουν πολιτικές θέσεις, των δημοσίων υπαλλήλων και εργαζομένων του Δημοσίου, των δικαστικών λειτουργών, των διευθυντών και υποδιευθυντών οργανισμών του Δημοσίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, των μόνιμων και μετακλητών υπαλλήλων με σχέση (προσωπικής) πολιτικής εμπιστοσύνης, των δημοσίων υπαλλήλων που ασκούν καθήκοντα διευθυντών και αναπληρωτών διευθυντών υποτμημάτων φορέων ή οργανισμών, των διευθυντών και υποδιευθυντών δημοσίων επιχειρήσεων και δημοσιονομικών αρχών του κράτους ή οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των διευθυντών και υποδιευθυντών ενώσεων ή δημόσιων οργανισμών που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό ή από πόρους του Δημοσίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των υπαλλήλων της Τράπεζας της Λιθουανίας με καθήκοντα που άπτονται της

δημόσιας διοίκησης (αρμοδίων για την εποπτεία των χρηματοπιστωτικών αγορών, την εξωδικαστική επίλυση διαφορών μεταξύ καταναλωτών και φορέων των χρηματοπιστωτικών αγορών και για άλλα καθήκοντα δημόσιας διοικήσεως), των μελών εποπτικών ή διοικητικών συμβουλίων και των διευθυντών και αναπληρωτών διευθυντών ανωνύμων εταιριών ή εταιριών περιορισμένης ευθύνης στις οποίες το Δημόσιο ή οργανισμός τοπικής αυτοδιοικήσεως κατέχει μετοχές που του απονέμουν πλέον του ημίσεος των δικαιωμάτων ψήφου στη γενική συνέλευση των μετόχων ή εταίρων, των μελών διοικητικού συμβουλίου δημοσίων επιχειρήσεων που ανήκουν στο Δημόσιο ή σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως, των προέδρων και αντιπροέδρων πολιτικών κομμάτων, των άμισθων συμβούλων, των βοηθών και των συμβούλων αιρετών και προσώπων που κατέχουν πολιτικές θέσεις, των εμπειρογνωμόνων που είναι διαπιστευμένοι από επιτροπές του Κοινοβουλίου της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, των μελών υπουργικών επιτροπών, των μελών του Συμβουλίου υποχρεωτικής ασφάλισης υγείας, των άμισθων μελών του Συμβουλίου υποχρεωτικής ασφάλισης υγείας, των μελών του Εθνικού Συμβουλίου Υγείας, των ιατρών, οδοντιάτρων και φαρμακοποιών που εργάζονται σε δημοσιονομικές ή άλλες δημόσιες αρχές του κράτους ή οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, σε δημόσιες επιχειρήσεις που ανήκουν στο κράτος ή σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε επιχειρήσεις στις οποίες το κράτος ή οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης κατέχουν μετοχές που εκπροσωπούν πλέον του ημίσεος των δικαιωμάτων ψήφου στη γενική συνέλευση των μετόχων ή εταίρων, των κατόχων άδειας νοσηλευτικού ιδρύματος ή φαρμακείου, καθώς και των μελών επιτροπών για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, των προσώπων στα οποία ο επικεφαλής αναθέτουσας αρχής έχει αναθέσει τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με την απλοποιημένη διαδικασία και των εμπειρογνωμόνων που εμπλέκονται σε διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων [πλην των δεδομένων που περιλαμβάνονται στις δηλώσεις προσώπων των οποίων τα δεδομένα είναι διαβαθμισμένα βάσει του νόμου ή/και που δραστηριοποιούνται στη συλλογή πληροφοριών, στην αντικατασκοπεία ή στη συλλογή πληροφοριών σε ποινικές υποθέσεις]. Σε περίπτωση που πρόσωπο του οποίου τα δεδομένα είναι δημόσια παύσει να είναι υπόχρεος σε δήλωση, η Ανώτατη Επιτροπή, κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου των δεδομένων, αποσύρει τη δήλωση από τον ιστότοπό της.

2. Δεν επιτρέπεται η δημοσιοποίηση των ακόλουθων δεδομένων που περιλαμβάνονται στη δήλωση: ο προσωπικός αριθμός ταυτότητας, ο αριθμός μητρώου κοινωνικής ασφαλίσεως, οι ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και τα λοιπά πληροφοριακά στοιχεία των οποίων η γνωστοποίηση απαγορεύεται από τον νόμο. Επιπλέον, δεν δημοσιεύονται τα δεδομένα του αντισυμβαλλομένου σε συναλλαγή, όταν πρόκειται για φυσικό πρόσωπο.»

31 Το άρθρο 22 του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ελεγκτικές αρχές και υπάλληλοι επιφορτισμένοι με τον έλεγχο», ορίζει τα εξής:

«Την τήρηση του παρόντος νόμου από εκείνους οι οποίοι υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ελέγχουν:

- 1) η [Ανώτατη Επιτροπή]·
- 2) οι διευθυντές των οικείων φορέων ή οργανισμών του κράτους ή της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και οι νομίμως εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποί τους·
- 3) ο διευθυντής της αναθέτουσας αρχής ή νομίμως εξουσιοδοτημένο από αυτόν πρόσωπο (όσον αφορά τα μέλη των επιτροπών διαγωνισμού για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, τα πρόσωπα στα οποία ο επικεφαλής αναθέτουσας αρχής αναθέτει τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με την απλοποιημένη διαδικασία και τους εμπειρογνώμονες που εμπλέκονται σε διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων)·
- 4) άλλες κρατικές αρχές, σύμφωνα με όσα ορίζει ο νόμος.

[...]

3. Όταν υπάρχουν τεκμηριωμένες πληροφορίες ότι ο υπόχρεος δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του που προβλέπει ο παρών νόμος, οι διευθυντές, καθώς και οι νομίμως εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποί τους, των φορέων και οργανισμών του κράτους ή της τοπικής αυτοδιοίκησης ή το συλλογικό όργανο της δημόσιας διοίκησης ή του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ερευνούν, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν εντολής της [Ανώτατης Επιτροπής], την υπηρεσιακή δραστηριότητα του απασχολούμενου στη

δημόσια διοίκηση. Η [Ανώτατη Επιτροπή] ενημερώνεται για τα πορίσματα της έρευνας· έχει την εξουσία να ελέγχει αν η εκτίμηση της συμπεριφοράς του υπόχρεου που έγινε με την έκθεση έρευνας συνάδει με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. [...]»

32 Το άρθρο 2, παράγραφος 5, του νόμου της Δημοκρατίας της Λιθουανίας περί συμβιβασμού δημοσίων και ιδιωτικών συμφερόντων στον δημόσιο τομέα, όπως ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2020 (στο εξής: τροποποιημένος νόμος περί συμβιβασμού των συμφερόντων), το οποίο ορίζει την έννοια των «απασχολούμενων στη δημόσια διοίκηση», δεν περιλαμβάνει σε αυτή τους απασχολούμενους σε δημόσιους οργανισμούς ή ενώσεις που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό ή κεφάλαια του κράτους ή οργανισμού τοπικής στοιχείων αυτοδιοίκησης, στους οποίους έχουν ανατεθεί διευθυντικά καθήκοντα.

33 Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 3, του τροποποιημένου νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων:

«Οι διατάξεις του παρόντος νόμου σχετικά με τη δήλωση ιδιωτικών συμφερόντων, καθώς και τα άρθρα 11 και 13, ισχύουν επίσης και για:

[...]

8) τους διευθυντές των αναθετουσών αρχών ή των αναθετόντων φορέων (στο εξής, από κοινού: αναθέτουσα αρχή), τα μέλη των επιτροπών διαγωνισμού για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων που ορίζει η αναθέτουσα αρχή, τα πρόσωπα στα οποία ο επικεφαλής αναθέτουσας αρχής αναθέτει τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με την απλοποιημένη διαδικασία, τους εμπειρογνώμονες που εμπλέκονται σε διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, τους διαχειριστές παραχωρήσεων [...] αναθέτουσας αρχής του τομέα των υπηρεσιών ύδρευσης, επεξεργασίας λυμάτων και ενέργειας, καθώς και των μεταφορικών και ταχυδρομικών υπηρεσιών·

[...].».

34 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 8, του Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas Nr. I-1374 (νόμου αριθ. I-1374 της Δημοκρατίας της Λιθουανίας περί νομικής προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα), της 11ης Ιουνίου 1996 (Žin., 1996, αριθ. 63-1479), όπως ίσχυε μέχρι τις 16 Ιουλίου 2018:

«Στις “ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” περιλαμβάνονται τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τις πολιτικές, θρησκευτικές, φιλοσοφικές ή άλλες πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία, τον γενετήσιο προσανατολισμό, καθώς και πληροφορίες σχετικές με τυχόν ποινική καταδίκη του υποκειμένου των δεδομένων.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

35 Η Ανώτατη Επιτροπή είναι δημόσια αρχή επιφορτισμένη ιδίως με τον έλεγχο της εφαρμογής του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων και, ειδικότερα, με τη συλλογή των δηλώσεων συμφερόντων και τον έλεγχό τους.

36 Ο ΟΤ κατέχει τη θέση του διευθυντή στον QP, λιθουανικό οργανισμό χρηματοδοτούμενο από κρατικούς πόρους, ο οποίος δραστηριοποιείται στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος.

37 Με απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 2018, η Ανώτατη Επιτροπή έκρινε ότι ο ΟΤ είχε παραβεί το άρθρο 3, παράγραφος 2, και το άρθρο 4, παράγραφος 1, του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων, λόγω παραλείψεως υποβολής δήλωσης ιδιωτικών συμφερόντων.

38 Στις 6 Μαρτίου 2018 ο ΟΤ άσκησε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως αυτής.

39 Προς στήριξη της προσφυγής του, ο ΟΤ υποστηρίζει, αφενός, ότι δεν συγκαταλέγεται στα πρόσωπα που υπόκεινται, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων, στην υποχρέωση υποβολής δήλωσης ιδιωτικών συμφερόντων. Ειδικότερα, ως διευθυντής του QP, δεν έχει καθήκοντα που άπτονται της δημόσιας διοίκησης, ούτε παρέχει οποιαδήποτε τέτοιου είδους

υπηρεσία στο κοινωνικό σύνολο. Επιπλέον, ο QP, ως μη κυβερνητική οργάνωση, ασκεί τη δραστηριότητά του κατά τρόπο ανεξάρτητο σε σχέση με τις δημόσιες αρχές.

- 40 Αφετέρου και εν πάσῃ περιπτώσει, ακόμη και αν υποτεθεί ότι συγκαταλέγεται στους υπόχρεους δήλωσης ιδιωτικών συμφερόντων, ο ΟΤ υποστηρίζει ότι η δημοσίευση της δήλωσης ιδιωτικών συμφερόντων θα προσέβαλλε το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής τόσο του ιδίου όσο και των λοιπών προσώπων τα οποία αυτός υποχρεούται, κατά περίπτωση, να αναφέρει στη δήλωσή του.
- 41 Η Ανώτατη Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο ΟΤ όφειλε να υποβάλει δήλωση ιδιωτικών συμφερόντων ως έχων διευθυντικές αρμοδιότητες εντός του QP, δημοσίου οργανισμού που χρηματοδοτείται από διαρθρωτικά ταμεία της Ένωσης και από τον λιθουανικό κρατικό προϋπολογισμό και ότι η υποχρέωση αυτή ισχύει παρότι δεν έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου και ακόμη και αν υποτεθεί ότι δεν ασκεί καθήκοντα που άπτονται της δημόσιας διοίκησης. Επιπλέον, η Ανώτατη Επιτροπή παρατηρεί πως παρότι η δημοσίευση μιας τέτοιας δήλωσης ενδέχεται να συνιστά επέμβαση στην ιδιωτική ζωή του υποκειμένου των δεδομένων και του/της συζύγου του, η δημοσίευση αυτή προβλέπεται από τον νόμο περί συμβιβασμού των συμφερόντων.
- 42 Το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες ως προς το αν το καθεστώς που προβλέπεται από τον νόμο περί συμβιβασμού των συμφερόντων συνάδει με το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία γ' και ε', και παράγραφος 3, καθώς και με το άρθρο 9, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ. Κατά την εκτίμησή του, από τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στις δηλώσεις ιδιωτικών συμφερόντων ενδέχεται να προκύπτουν πληροφορίες σχετικά με την ιδιωτική ζωή του δηλούντος και του συζύγου του ή του προσώπου με το οποίο ο δηλών είτε έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης είτε συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση, καθώς και σχετικά με τα τέκνα του, και επομένως η δημοσίευσή τους είναι ικανή να προσβάλει το δικαίωμα των υποκειμένων των δεδομένων στον σεβασμό της ιδιωτικής τους ζωής. Ειδικότερα, από τα δεδομένα αυτά ενδέχεται να προκύπτουν ιδιαίτερα ευαίσθητες πληροφορίες, όπως το ότι ο δηλών συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση ή με πρόσωπο του ιδίου φύλου, πληροφορία της οποίας η δημοσιοποίηση ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην ιδιωτική ζωή των προσώπων αυτών. Λεπτομέρειες της ιδιωτικής ζωής μπορούν επίσης να προκύψουν από τα δεδομένα σχετικά με τα δώρα που έχει λάβει ο δηλών και ο σύζυγός του ή το πρόσωπο με το οποίο ο δηλών είτε έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης είτε συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση, καθώς και από τα δεδομένα σχετικά με τις συναλλαγές που έχουν πραγματοποιήσει. Εξάλλου, από τα δεδομένα που αφορούν τους οικείους ή τους γνωστούς του δηλούντος λόγω των οποίων μπορεί να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων προκύπτουν πληροφορίες σχετικά με την οικογένεια του δηλούντος και με τις προσωπικές του σχέσεις.
- 43 Κατά το αιτούν δικαστήριο, μιολονότι σκοπός του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων είναι η διασφάλιση της τήρησης της αρχής της διαφάνειας κατά την άσκηση καθηκόντων στο πλαίσιο του δημόσιου τομέα, ιδίως κατά τη λήψη αποφάσεων που αφορούν την υλοποίηση του δημοσίου συμφέροντος, η δημοσίευση στο διαδίκτυο στοιχείων τα οποία είναι ικανά να επηρεάσουν τη λήψη τέτοιων αποφάσεων δεν είναι αναγκαία για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού. Ειδικότερα, κατά τη γνώμη του αιτούντος δικαστηρίου, η κοινοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στους φορείς του άρθρου 5 καθώς και οι ελεγκτικές αρμοδιότητες που ανατίθενται στα όργανα του άρθρου 22 του ιδίου νόμου αποτελούν επαρκή μέτρα για την επίτευξη του σκοπού αυτού.
- 44 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Vilniaus apygardos administraciniis teismas (περιφερειακό διοικητικό δικαστήριο Βίλνιους, Λιθουανία) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Έχει η προϋπόθεση που θεσπίζεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, [πρώτο εδάφιο,] στοιχείο ε', του [ΓΚΠΔ], σύμφωνα με την οποία η επεξεργασία [δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα] πρέπει να είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας, σε συνδυασμό με τις προϋποθέσεις που θεσπίζονται στο άρθρο 6, παράγραφος 3, του [ΓΚΠΔ], συμπεριλαμβανομένης της προϋπόθεσης το δίκαιο του κράτους μέλους να ανταποκρίνεται σε σκοπό δημόσιου συμφέροντος και να είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο νόμιμο σκοπό, και σε συνδυασμό, επιπλέον, με τα άρθρα 7 και 8 του [Χάρτη], την έννοια ότι η εθνική νομοθεσία απαγορεύεται να προβλέπει τη δημοσιοποίηση δηλώσεων ιδιωτικών συμφερόντων και την ανάρτησή τους στην ιστοσελίδα του υπεύθυνου επεξεργασίας, ήτοι της [Ανώτατης Επιτροπής],

με τρόπο που παρέχει πρόσβαση στα δεδομένα αυτά σε οποιονδήποτε έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο;

- 2) Λαμβανομένων υπόψη των προϋποθέσεων που θεσπίζονται στο άρθρο 9, παράγραφος 2, του [ΓΚΠΔ], συμπεριλαμβανομένης της προϋπόθεσης του στοιχείου ζ' της διατάξεως αυτής, ήτοι ότι η επεξεργασία [δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα] πρέπει να είναι απαραίτητη για λόγους ουσιαστικού δημόσιου συμφέροντος, βάσει του δικαίου της Ένωσης ή κράτους μέλους, το οποίο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο, σέβεται την ουσία του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων και προβλέπει κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων, σε συνδυασμό, επιπλέον, με τα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη, έχει η απαγόρευση επεξεργασίας ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία θεσπίζεται στο άρθρο 9, παράγραφος 1, του [ΓΚΠΔ], την έννοια ότι η εθνική νομοθεσία δεν επιτρέπεται να προβλέπει τη δημοσιοποίηση δεδομένων που αφορούν δηλώσεις ιδιωτικών συμφερόντων από τις οποίες μπορούν να αποκαλυφθούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων τα οποία καθιστούν εφικτό τον προσδιορισμό των πολιτικών φρονημάτων, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, τον γενετήσιο προσανατολισμό και άλλες προσωπικές πληροφορίες ορισμένου ατόμου, καθώς και την ανάρτησή τους στην ιστοσελίδα του υπευθύνου επεξεργασίας, της [Ανώτατης Επιτροπής]), με τρόπο που παρέχει πρόσβαση στα δεδομένα αυτά σε οποιονδήποτε έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο;»

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

- 45 Η Λιθουανική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισήμαναν ότι, κατόπιν της τροποποίησης του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων, που άρχισε να ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2020, ο προσφεύγων της κύριας δίκης δεν εμπίπτει πλέον στο προσωπικό πεδίο εφαρμογής του εν λόγω νόμου.
- 46 Εξάλλου, η Επιτροπή παρατηρεί ότι, με απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2018, το Lietuvos Respublikos Konstitucinė Teismas (Συνταγματικό Δικαστήριο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας), στο οποίο το αιτούν δικαστήριο είχε υποβάλει αίτηση εκτίμησης της συνταγματικότητας ορισμένων διατάξεων του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων, έκρινε ότι το άρθρο 10 του νόμου αυτού, το οποίο επιβάλλει τη δημοσίευση των δεδομένων σχετικά με τα ιδιωτικά συμφέροντα, δεν έχει εφαρμογή στην υπόθεση της κύριας δίκης.
- 47 Ως προς το ζήτημα αυτό, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η διαδικασία του άρθρου 267 ΣΛΕΕ αποτελεί μέσο συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων, με το οποίο το Δικαστήριο τους παρέχει τα στοιχεία ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης που είναι αναγκαία για την επίλυση της διαφοράς επί της οποίας καλούνται να αποφανθούν (απόφαση της 12ης Μαρτίου 1998, Djabali, C-314/96, EU:C:1998:104, σκέψη 17, και διάταξη της 3ης Δεκεμβρίου 2020, Fedasil, C-67/20 έως C-69/20, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2020:1024, σκέψη 18).
- 48 Κατά πάγια επίσης νομολογία, τα σχετικά με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ερωτήματα που υποβάλλονται από το εθνικό δικαστήριο, εντός του πραγματικού και νομικού πλαισίου το οποίο αυτό προσδιορίζει με δική του ευθύνη και την ακρίβεια του οποίου δεν οφείλει να ελέγξει το Δικαστήριο, θεωρούνται κατά τεκμήριο λυσιτελή. Το Δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί να αποφανθεί επί αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως που έχει υποβάλει εθνικό δικαστήριο μόνον όταν προδήλως προκύπτει ότι η ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης που ζητεί το εθνικό δικαστήριο δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως ή επίσης όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί (απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2022, Stichting Rookpreventie Jeugd κ.λπ., C-160/20, EU:C:2022:101, σκέψη 82 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 49 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι το αιτούν δικαστήριο, απαντώντας σε αίτηση παροχής διευκρινίσεων που του απηγόρευε το Δικαστήριο, διευκρίνισε ότι, αφενός, η νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης στην υπόθεση της κύριας δίκης πρέπει να εκτιμηθεί υπό το πρίσμα των εθνικών διατάξεων που ίσχυαν κατά τον χρόνο έκδοσής της. Πλην όμως, κατά τον νόμο περί συμβιβασμού των συμφερόντων στους υπόχρεους δήλωσης ιδιωτικών συμφερόντων περιλαμβάνονταν

και οι απασχολούμενοι σε δημόσιους οργανισμούς ή ενώσεις που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό ή από τα κεφάλαια του κράτους ή οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, στους οποίους έχουν ανατεθεί διευθυντικά καθήκοντα.

- 50 Το αιτούν δικαστήριο επισήμανε περαιτέρω ότι ο προσφεύγων της κύριας δίκης δεν μπορεί μεν να εξομοιωθεί με απασχολούμενο στη δημόσια διοίκηση, κατά την έννοια του τροποποιημένου νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων, αλλά ενδέχεται να εμπίπτει στην κατηγορία των προσώπων του άρθρου 4, παράγραφος 3, σημείο 8, του νόμου αυτού και, ως εκ τούτου, να υποχρεούται να υποβάλει δήλωση ιδιωτικών συμφερόντων.
- 51 Αφετέρου, το αιτούν δικαστήριο επισήμανε ότι δεν ασκεί επιρροή στην υπόθεση της κύριας δίκης η από 20 Σεπτεμβρίου 2018 απόφαση του Lietuvos Respublikos Konstitucinės Teismas (Συνταγματικού Δικαστηρίου της Δημοκρατίας της Λιθουανίας) το οποίο, κρίνοντας ότι το κρίσιμο ζήτημα στην κύρια δίκη δεν ήταν η δημοσίευση των δεδομένων που αναγράφονται στις δηλώσεις ιδιωτικών συμφερόντων, αλλά η υποχρέωση υποβολής τέτοιας δήλωσης, κήρυξε απαράδεκτη την αίτηση με την οποία το αιτούν δικαστήριο του είχε ζητήσει να αποφανθεί επί του ζητήματος αν το άρθρο 10, παράγραφοι 1 και 2, του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων ήταν σύμφωνο προς το Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Λιθουανίας και προς την αρχή της αναλογικότητας.
- 52 Ως προς το ζήτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο διευκρίνισε ότι, μολονότι το προς επίλυση ζήτημα στην κύρια δίκη είναι όντως, όπως έκρινε το Lietuvos Respublikos Konstitucinės Teismas (Συνταγματικό Δικαστήριο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας), η παράβαση ή μη του άρθρου 3, παράγραφος 2, και του άρθρου 4, παράγραφος 1, του ως άνω νόμου λόγω της μη εκπλήρωσης εκ μέρους του προσφεύγοντος της κύριας δίκης της υποχρέωσής του να υποβάλει δήλωση ιδιωτικών συμφερόντων, εντούτοις για τον έλεγχο της νομιμότητας της προσβαλλόμενης απόφασης στην κύρια δίκη απαιτείται να ληφθούν υπόψη οι αναγκαίες συνέπειες της υποβολής της δήλωσης οι οποίες απορρέουν από το άρθρο 10 του νόμου, ήτοι η δημοσίευση ορισμένων δεδομένων από το περιεχόμενο της δήλωσης ιδιωτικών συμφερόντων στον ιστότοπο της Ανώτατης Επιτροπής, δεδομένου ότι ο προσφεύγων επικαλείται τον παράνομο χαρακτήρα της δημοσίευσης προς στήριξη της προσφυγής ακυρώσεως.
- 53 Λαμβανομένων υπόψη των ενδείξεων που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, τα στοιχεία που προέβαλαν η Λιθουανική Κυβέρνηση και η Επιτροπή δεν αρκούν προκειμένου να ανατραπεί το τεκμήριο λυστέλειας των υποβληθέντων προδικαστικών ερωτημάτων και δεν προκύπτει προδήλως ότι η ζητούμενη ερμηνεία των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, ούτε ότι το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως, δεδομένου ότι το αιτούν δικαστήριο μπορεί να λάβει υπόψη την ερμηνεία αυτή για την έκδοση της απόφασής του. Επιπλέον, το Δικαστήριο διαθέτει τα αναγκαία πραγματικά και νομικά στοιχεία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα.
- 54 Επομένως, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί των *ratione temporis* εφαρμοστέον δικαίον

- 55 Με τα προδικαστικά ερωτήματα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί την ερμηνεία του ΓΚΠΔ. Σύμφωνα με το άρθρο 99, παράγραφος 2, ο ΓΚΠΔ τέθηκε σε εφαρμογή στις 25 Μαΐου 2018, ημερομηνία από την οποία καταργεί, σύμφωνα με το άρθρο 94, παράγραφος 1, την οδηγία 95/46.
- 56 Κατά συνέπεια, η προσβαλλόμενη απόφαση στην κύρια δίκη, την οποία η Ανώτατη Επιτροπή εξέδωσε στις 7 Φεβρουαρίου 2018, διέπεται από την οδηγία 95/46.
- 57 Εντούτοις, από τη δικογραφία ενώπιον του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, με την απόφαση αυτή, η Ανώτατη Επιτροπή προσήψε στον προσφεύγοντα της κύριας δίκης ότι παρέλειψε να υποβάλει δήλωση ιδιωτικών συμφερόντων, κατά παράβαση του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων. Υπό τις συνθήκες αυτές, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που εκτίθενται στη σκέψη 50 της παρούσας απόφασης και ελλείψει οποιασδήποτε ένδειξης ότι ο προσφεύγων της κύριας δίκης υπέβαλε τέτοια

δήλωση πριν την 25η Μαΐου 2018, ήτοι την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε εφαρμογή ο ΓΚΠΔ, δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο να έχει εφαρμογή *ratione temporis* στη διαφορά της κύριας δίκης ο τελευταίος αυτός κανονισμός, όπερ εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

58 Εξάλλου, δεν είναι αναγκαίο να γίνει διάκριση μεταξύ των διατάξεων της οδηγίας 95/46 και εκείνων του ΓΚΠΔ που μνημονεύονται στα δύο προδικαστικά ερωτήματα, όπως αυτά αναδιατυπώνονται, δεδομένου ότι οι εν λόγω διατάξεις πρέπει να θεωρηθούν παρόμοιες ως προς το περιεχόμενό τους για τις ανάγκες της ερμηνείας στην οποία θα προβεί το Δικαστήριο στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 21ης Νοεμβρίου 2013, Dixons Retail, C-494/12, EU:C:2013:758, σκέψη 18).

59 Υπό τις συνθήκες αυτές, προκειμένου να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, τα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να εξεταστούν τόσο βάσει της οδηγίας 95/46 όσο και βάσει του ΓΚΠΔ.

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

60 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί εάν το άρθρο 7, στοιχεία γ' και ε', της οδηγίας 95/46 και το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία γ' και ε', και παράγραφος 3, του ΓΚΠΔ, ερμηνεύομενα υπό το πρίσμα των άρθρων 7 και 8 του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική διάταξη η οποία προβλέπει την ανάρτηση στο διαδίκτυο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στις δηλώσεις ιδιωτικών συμφερόντων τις οποίες υποχρεούνται να υποβάλλουν όλοι οι διευθύνοντες οργανισμούς χρηματοδοτούμενους από κρατικούς πόρους στην εθνική αρχή που είναι επιφορτισμένη με τη συλλογή και τον έλεγχο των δηλώσεων αυτών.

61 Υπενθυμίζεται κατ' αρχάς ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46, σε συνδυασμό με την αιτιολογική της σκέψη 10, και το άρθρο 1, παράγραφος 2, του ΓΚΠΔ, σε συνδυασμό με τις αιτιολογικές του σκέψεις 4 και 10, σκοπός της οδηγίας και του κανονισμού είναι ιδίως η διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δικαίωμα το οποίο κατοχυρώνεται επίσης στο άρθρο 8 του Χάρτη και συνδέεται στενά με το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 7 του Χάρτη.

62 Προς τούτο, στο κεφάλαιο II της οδηγίας 95/46 και στα κεφάλαια II και III του ΓΚΠΔ προβλέπονται οι αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων τα οποία πρέπει να γίνονται σεβαστά κατά την επεξεργασία αυτή. Ειδικότερα, κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πριν τεθεί σε εφαρμογή ο ΓΚΠΔ, έπρεπε να συνάδει προς τις προβλεπόμενες στα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας αρχές οι οποίες έπρεπε να τηρούνται ως προς την ποιότητα των δεδομένων και τη νόμιμη επεξεργασία τους και, μετά την έναρξη εφαρμογής του ΓΚΠΔ, πρέπει να συνάδει προς τις απαριθμούμενες στα άρθρα του 5 και 6 αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τις προϋποθέσεις νομιμότητας της επεξεργασίας [πρβλ. αποφάσεις της 22ας Ιουνίου 2021, Latvijas Republikas Saeima (Βαθμοί ποινής), C-439/19, EU:C:2021:504, σκέψη 96, και της 24ης Φεβρουαρίου 2022, Valsts ieņēmumu dienests (Επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για φορολογικούς σκοπούς), C-175/20, EU:C:2022:124, σκέψη 50].

63 Εν προκειμένω, το άρθρο 10, παράγραφος 1, του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων προβλέπει ότι η Ανώτατη Επιτροπή δημοσιεύει στον ιστότοπό της πληροφορίες που περιέχονται στις υποβαλλόμενες από τους κατά τη διάταξη αυτή απασχολούμενους στον δημόσιο τομέα δηλώσεις ιδιωτικών συμφερόντων των οποίων το περιεχόμενο καθορίζει το άρθρο 6, παράγραφος 1, του ίδιου νόμου, ενώ εξαιρούνται από τη δημοσίευση οι πληροφορίες που απαριθμούνται στο άρθρο 10, παράγραφος 2.

64 Υπογραμμίζεται συναφώς ότι τα προδικαστικά ερωτήματα που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο αφορούν μόνον τη δημοσίευση στον ιστότοπο της Ανώτατης Επιτροπής πληροφοριών που περιέχονται στη δήλωση ιδιωτικών συμφερόντων που υποχρεούνται να υποβάλει ο διευθυντής οργανισμού χρηματοδοτούμενου από κρατικούς πόρους και όχι την υποχρέωση υποβολής δήλωσης αυτήν καθεαυτήν ή τη δημοσίευση των δηλώσεων συμφερόντων σε άλλες περιπτώσεις.

- 65 Ως προς το ζήτημα αυτό, δεδομένου ότι σχετίζονται με φυσικά πρόσωπα που ταυτοποιούνται μέσω του ονοματεπωνύμου τους, οι πληροφορίες που προορίζονται για δημοσίευση στον ιστότοπο της Ανώτατης Επιτροπής αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 95/46 και του άρθρου 4, σημείο 1, του ΓΚΠΔ, το γεγονός δε ότι αυτές άπτονται της επαγγελματικής δραστηριότητας του δηλουντος δεν είναι ικανό να άρει τον χαρακτηρισμό τους ως δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (απόφαση της 9ης Μαρτίου 2017, Manni, C-398/15, EU:C:2017:197, σκέψη 34 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Επιπλέον, η πράξη που συνίσταται στην ανάρτηση σε ιστοσελίδα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συνιστά επεξεργασία κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο β', της οδηγίας 95/46 και του άρθρου 4, σημείο 2, του ΓΚΠΔ (πρβλ. απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2015, Weltimmo, C-230/14, EU:C:2015:639, σκέψη 37), για την οποία η Ανώτατη Επιτροπή είναι υπεύθυνη επεξεργασίας, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 95/46 και του άρθρου 4, σημείο 7, του ΓΚΠΔ [βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 22ας Ιουνίου 2021, Latvijas Republikas Saeima (Βαθμοί ποινής), C-439/19, EU:C:2021:504, σκέψη 101].
- 66 Κατόπιν των ανωτέρω διευκρινίσεων, πρέπει να εξεταστεί αν το άρθρο 7 της οδηγίας 95/46 και το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα των άρθρων 7 και 8 του Χάρτη, αντιτίθενται στη δημοσίευση στο διαδίκτυο της δήλωσης ιδιωτικών συμφερόντων την οποία υποχρεούνται να υποβάλλουν οι διευθύνοντες οργανισμούς χρηματοδοτούμενους από κρατικούς πόρους, όπως η δημοσίευση αυτή προβλέπεται στο άρθρο 10 του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων.
- 67 Το άρθρο 7 της οδηγίας 95/46 και το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του ΓΚΠΔ περιλαμβάνουν εξαντλητικό και περιοριστικό κατάλογο των περιπτώσεων στις οποίες η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να θεωρηθεί νόμιμη. Επομένως, για να μπορεί να θεωρηθεί νόμιμη η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να εμπίπτει σε μία από τις περιπτώσεις που προβλέπουν οι ανωτέρω διατάξεις [πρβλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2021, Latvijas Republikas Saeima (Βαθμοί ποινής), C-439/19, EU:C:2021:504, σκέψη 99 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 68 Δυνάμει του άρθρου 7, στοιχείο ε', της οδηγίας 95/46 και του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', του ΓΚΠΔ, τα οποία αναφέρει το αιτούν δικαστήριο στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, είναι σύννομη η επεξεργασία που είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 7, στοιχείο γ', της οδηγίας και το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ', του κανονισμού, το οποίο το αιτούν δικαστήριο ανέφερε στο σκεπτικό της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, σύννομη είναι και η επεξεργασία που είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας.
- 69 Το άρθρο 6, παράγραφος 3, του ΓΚΠΔ ορίζει ειδικότερα, όσον αφορά τις δύο αυτές προϋποθέσεις νόμιμης επεξεργασίας, ότι βάση της επεξεργασίας πρέπει να είναι το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ότι η νομική βάση πρέπει να ανταποκρίνεται σε σκοπό δημόσιου συμφέροντος και να είναι ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο νόμιμο σκοπό. Δεδομένου ότι οι απαιτήσεις αυτές αποτελούν έκφραση των απαιτήσεων του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα της διάταξης αυτής και να εφαρμοστούν mutatis mutandis στο άρθρο 7, στοιχεία γ' και ε', της οδηγίας 95/46.
- 70 Ειδικότερα, υπενθυμίζεται ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη, δεν αποτελούν απόλυτα προνόμια, αλλά πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε σχέση με τη λειτουργία την οποία επιτελούν στο κοινωνικό σύνολο και να σταθμίζονται με άλλα θεμελιώδη δικαιώματα. Επομένως, επιτρέπεται η επιβολή περιορισμών, υπό την προϋπόθεση ότι, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, προβλέπονται από τον νόμο και σέβονται το βασικό περιεχόμενο των θεμελιωδών δικαιωμάτων καθώς και την αρχή της αναλογικότητας. Βάσει της εν λόγω αρχής, περιορισμοί επιτρέπεται να επιβάλλονται μόνον εφόσον είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε σκοπούς γενικού συμφέροντος τους οποίους αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων. Οι περιορισμοί αυτοί πρέπει να μην υπερβαίνουν τα όρια του απολύτως αναγκαίου και η ρύθμιση που συνεπάγεται την επέμβαση πρέπει να προβλέπει σαφείς και ακριβείς κανόνες που να διέπουν την έκταση και την εφαρμογή του επίμαχου

μέτρου [απόφαση της 22ας Ιουνίου 2021, Latvijas Republikas Saeima (Βαθμοί ποινής), C-439/19, EU:C:2021:504, σκέψη 105 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

- 71 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η δημοσίευση στον ιστότοπο της Ανώτατης Επιτροπής μέρους των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στη δήλωση ιδιωτικών συμφερόντων την οποία υποχρεούνται να υποβάλουν οι διευθύνοντες οργανισμούς χρηματοδοτούμενους από κρατικούς πόρους προβλέπεται από νομοθετική διάταξη του δικαίου του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται η επιτροπή αυτή, ήτοι από το άρθρο 10 του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων, η εν λόγω επεξεργασία είναι απαραίτητη για την συμμόρφωση της επιτροπής με έννομη υποχρέωσή της ως υπεύθυνης επεξεργασίας και, κατά συνέπεια, εμπίπτει στην περίπτωση του άρθρου 7, στοιχείο γ', της οδηγίας 95/46 και του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ', του ΓΚΠΔ. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι αναγκαίο να εξεταστεί αν η εν λόγω επεξεργασία εμπίπτει επίσης και στην περίπτωση του άρθρου 7, στοιχείο ε', της οδηγίας και του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', του ΓΚΠΔ.
- 72 Επιπλέον, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 63 της παρούσας απόφασης, το περιεχόμενο του περιορισμού στην άσκηση του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προσδιορίζεται από το άρθρο 10 του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προκαλούμενη επέμβαση προβλέπεται από τον νόμο, κατά την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη [πρβλ. απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 2022, Valsts iehēmumumu dienests (Επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για φορολογικούς σκοπούς), C-175/20, EU:C:2022:124, σκέψη 54].
- 73 Εντούτοις, όπως διευκρινίστηκε στη σκέψη 69 της παρούσας απόφασης, το άρθρο 10 του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων, ως νομική βάση για την επίμαχη επεξεργασία στην κύρια δίκη, πρέπει επίσης να πληροί και τις λοιπές απαιτήσεις που απορρέουν από το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη και το άρθρο 6, παράγραφος 3, του ΓΚΠΔ, και ιδίως να ανταποκρίνεται σε σκοπό δημοσίου συμφέροντος και να είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο θεμιτό σκοπό.
- 74 Εν προκειμένω, από το άρθρο 1 του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων προκύπτει ότι, καθιερώνοντας την αρχή της διαφάνειας των δηλώσεων συμφερόντων, ο νόμος αυτός έχει σκοπό να διασφαλίσει την υπεροχή του δημοσίου συμφέροντος κατά τη λήψη αποφάσεων από πρόσωπα που εργάζονται στη δημόσια διοίκηση, την αμεροληψία των αποφάσεων αυτών και την πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων καθώς και της εμφάνισης και ανάπτυξης φαινομένων διαφθοράς στη δημόσια διοίκηση.
- 75 Τέτοιοι σκοποί, κατά το μέτρο που συνίστανται στην ενίσχυση των εχέγγυων εντιμότητας και αμεροληψίας των αρμόδιων για τη λήψη αποφάσεων στον δημόσιο τομέα, στην πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων και στην καταπολέμηση της διαφθοράς στον δημόσιο τομέα, είναι αναμφισβήτητα σκοποί δημοσίου συμφέροντος και, κατά συνέπεια, θεμιτοί.
- 76 Πράγματι, η μέριμνα ώστε οι αρμόδιοι για τη λήψη αποφάσεων στον δημόσιο τομέα να ασκούν τα καθήκοντά τους κατά τρόπο αμερόληπτο και αντικειμενικό και η αποτροπή του ενδεχομένου να επηρεάζονται από εκτιμήσεις που άπτονται ιδιωτικών συμφερόντων έχουν σκοπό να διασφαλίσουν τη χρηστή διαχείριση των δημοσίων υποθέσεων και της δημόσιας περιουσίας.
- 77 Επιπλέον, η καταπολέμηση της διαφθοράς αποτελεί σκοπό τον οποίο επιδιώκουν τα κράτη μέλη τόσο σε διεθνές επίπεδο όσο και στο επίπεδο της Ένωσης.
- 78 Ειδικότερα, στο επίπεδο της Ένωσης τα κράτη μέλη έχουν προσχωρήσει στην Σύμβαση περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δυνάμει της οποίας κάθε κράτος μέλος έχει την υποχρέωση να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να τιμωρείται ποινικά η δωροδοκία, τόσο ενεργητική όσο και παθητική, στην οποία εμπλέκονται οι δημόσιοι υπάλληλοι.
- 79 Σε διεθνές επίπεδο, η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό, όπως ορίζει το άρθρο της 1, να προάγει και να ενισχύει τα μέτρα πρόληψης και καταπολέμησης της διαφθοράς ικανοποιητικότερα και αποτελεσματικότερα, καθώς και να προωθήσει την ακεραιότητα, την υπεύθυνότητα και τη χρηστή διαχείριση των δημόσιων υποθέσεων και της δημόσιας περιουσίας.

Προς τούτο, το άρθρο 7, παράγραφος 4, της εν λόγω Σύμβασης προβλέπει ότι «[κ]άθε Κράτος Μέρος, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές της εσωτερικής νομοθεσίας του, θα προσπαθήσει να υιοθετήσει, να διατηρήσει και να ενισχύσει συστήματα που προάγουν τη διαφάνεια και προλαμβάνουν τη σύγκρουση συμφερόντων».

- 80 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που γίνεται κατ' εφαρμογήν του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων ανταποκρίνεται σε σκοπούς γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση, κατά την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, και σε σκοπούς δημοσίου συμφέροντος και, άρα, νόμιμους, κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 3, του ΓΚΠΔ.
- 81 Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, οι σκοποί που μνημονεύονται στις σκέψεις 74 και 75 της παρούσας απόφασης δικαιολογούν περιορισμούς στην άσκηση των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη, εφόσον οι περιορισμοί ανταποκρίνονται πραγματικά στους εν λόγω σκοπούς και είναι ανάλογοι προς αυτούς.
- 82 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να εξεταστεί αν η ανάρτηση στον ιστότοπο της Ανώτατης Επιτροπής μέρους των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στη δήλωση ιδιωτικών συμφερόντων την οποία υποχρεούνται να της υποβάλλουν όλοι οι διευθύνοντες οργανισμούς χρηματοδοτούμενους από δημόσιους πόρους είναι πρόσφορη για την επίτευξη των σκοπών δημοσίου συμφέροντος που προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων και αν υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξή τους [βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 22ας Ιουνίου 2021, Latvijas Republikas Saeima (Βαθμοί ποινής), C-439/19, EU:C:2021:504, σκέψη 109].
- 83 Όσον αφορά κατ' αρχάς το ζήτημα αν η δημοσίευση στον ιστότοπο της Ανώτατης Επιτροπής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στις δηλώσεις ιδιωτικών συμφερόντων είναι πρόσφορη για την επίτευξη του σκοπού δημοσίου συμφέροντος που προσδιορίζεται στο άρθρο 1 του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων, επισημαίνεται ότι η ανάρτηση στο διαδίκτυο ορισμένων από τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στις δηλώσεις ιδιωτικών συμφερόντων των αρμόδιων για τη λήψη αποφάσεων στον δημόσιο τομέα μπορεί να τους ωθήσει στην υιοθέτηση αμερόληπτης συμπεριφοράς, κατά το μέτρο που καθιστά δυνατή τη γνωστοποίηση τυχόν συγκρούσεων συμφερόντων που είναι ικανές να τους επηρεάσουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Συνεπώς, αυτός ο τρόπος εφαρμογής της αρχής της διαφάνειας είναι κατάλληλος για την πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων και της διαφθοράς, για την ενίσχυση της υπευθυνότητας των στελεχών του δημοσίου τομέα και, κατά συνέπεια, για την ενδυνάμωση της εμπιστοσύνης των πολιτών στη δράση της δημόσιας διοίκησης.
- 84 Ως εκ τούτου, το επίμαχο μέτρο στην κύρια δίκη παρίσταται πρόσφορο για να συμβάλει στην επίτευξη των σκοπών δημοσίου συμφέροντος που επιδιώκει.
- 85 Εν συνεχείᾳ, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 39 του ΓΚΠΔ, η απαίτηση αναγκαιότητας δεν πληρούται όταν ο επιδιωκόμενος σκοπός γενικού συμφέροντος μπορεί εύλογα να επιτευχθεί κατά τρόπο εξίσου αποτελεσματικό με άλλα μέσα τα οποία θίγουν λιγότερο τα θεμελιώδη δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως τα δικαιώματα στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη, λαμβανομένου υπόψη ότι οι παρεκκλίσεις και οι περιορισμοί όσον αφορά την αρχή της προστασίας τέτοιων δεδομένων δεν πρέπει να υπερβαίνουν το αυστηρώς αναγκαίο μέτρο [πρβλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2021, Latvijas Republikas Saeima (Βαθμοί ποινής), C-439/19, EU:C:2021:504, σκέψη 110 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία]. Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστεί εν προκειμένω αν ο σκοπός πρόληψης των συγκρούσεων συμφερόντων και της διαφθοράς στον δημόσιο τομέα μέσω της ενισχύσεως της εντιμότητας και της αμεροληψίας όσων κατέχουν θέσεις ευθύνης μπορεί εύλογα να επιτευχθεί κατά τρόπο εξίσου αποτελεσματικό με άλλα μέτρα τα οποία θίγουν λιγότερα τα δικαιώματα των διευθυνόντων οργανισμούς χρηματοδοτούμενους από κρατικούς πόρους στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- 86 Η εκτίμηση αυτή πρέπει να γίνει λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ιδιαίτερων νομικών και πραγματικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν το οικείο κράτος μέλος, όπως η ύπαρξη άλλων μέτρων για την πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων και την καταπολέμηση της διαφθοράς, η συγχόντητη

τέτοιων συγκρούσεων συμφερόντων και η έκταση της διαφθοράς στη δημόσια διοίκηση, καθώς και η φύση των επίμαχων πληροφοριών και η σημασία των καθηκόντων που ασκεί ο δηλών, ιδίως η θέση του στην ιεραρχία, το εύρος των διοικητικών αρμοδιοτήτων που του έχουν ενδεχομένως ανατεθεί και οι εξουσίες του όσον αφορά τη δέσμευση και τη διαχείριση δημοσίων πόρων.

- 87 Εν προκειμένω, πρώτον, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 43 της παρούσας απόφασης, το αιτούν δικαστήριο φαίνεται να θεωρεί ότι η υποχρέωση υποβολής δήλωσης ιδιωτικών συμφερόντων στα όργανα των άρθρων 5 και 22 του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων και ο εκ μέρους τους έλεγχος της τήρησης της υποχρέωσης αυτής και του περιεχομένου της δήλωσης καθιστούν δυνατή την εξίσου αποτελεσματική επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει ο εν λόγω νόμος, ήτοι την πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων και την καταπολέμηση της διαφθοράς στον δημόσιο τομέα.
- 88 Σύμφωνα με τις διευκρινίσεις που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, ένα από τα κύρια επιχειρήματα που προέβαλε στην κύρια δίκη η Ανώτατη Επιτροπή προκειμένου να δικαιολογήσει τη δημοσίευση των δηλώσεων ιδιωτικών συμφερόντων είναι ότι η ίδια δεν διαθέτει επαρκές ανθρώπινο δυναμικό για να ελέγξει αποτελεσματικά όλες τις δηλώσεις που της υποβάλλονται.
- 89 Πρέπει όμως να τονιστεί ότι η έλλειψη διαθέσιμων πόρων για τις δημόσιες αρχές δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποτελεί θεμιτό λόγο ικανό να δικαιολογήσει προσβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνει ο Χάρτης.
- 90 Πρέπει επίσης να εξεταστεί το ζήτημα αν για την επίτευξη των σκοπών γενικού συμφέροντος που μνημονεύονται στο άρθρο 1 του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων είναι απολύτως αναγκαίο η δημοσιότητα που αυτός προβλέπει να καταλαμβάνει, πέραν των λοιπών κατηγοριών καθηκόντων που απαριθμούνται στον κατάλογο του άρθρου 10, παράγραφος 1, και τους διευθύνοντες φορείς χρηματοδοτούμενους από κρατικούς πόρους.
- 91 Ως προς το ζήτημα αυτό, η Λιθουανική Κυβέρνηση διευκρίνισε ενώπιον του Δικαστηρίου ότι η υποχρέωση υποβολής δήλωσης αμεροληψίας στην οποία υπόκεινται οι εν λόγω διευθύνοντες βάσει του εθνικού δικαίου αρκεί για την επίτευξη των σκοπών του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων και ότι, κατά συνέπεια, η εφαρμογή του άρθρου 10 του νόμου στην κατηγορία αυτή, όπως προβλεπόταν μέχρι την έναρξη ισχύος, την 1η Ιανουαρίου 2020, του τροποποιημένου νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων, έβαινε πέραν του απολύτως αναγκαίου μέτρου υπό το πρίσμα των σκοπών αυτών.
- 92 Δεύτερον, ακόμη και αν η δημοσίευση των επίμαχων στην κύρια δίκη δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποδεικνύοταν αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει ο νόμος περί συμβιβασμού των συμφερόντων, επισημαίνεται ότι δυνατότητα πρόσβασης στα δεδομένα αυτά έχει ένας δυνητικά απεριόριστος αριθμός προσώπων. Πλην όμως, δεν προκύπτει από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο ότι ο Λιθουανός νομοθέτης εξέτασε, κατά τη θέσπιση της διάταξης, αν η δημοσίευση των δεδομένων στο διαδίκτυο χωρίς κανέναν περιορισμό πρόσβασης είναι απολύτως αναγκαία ή αν οι σκοποί τους οποίους επιδιώκει ο νόμος περί συμβιβασμού των συμφερόντων μπορούν να επιτευχθούν εξίσου αποτελεσματικά με τον περιορισμό του αριθμού των προσώπων με δυνατότητα πρόσβασης.
- 93 Τρίτον, εν πάση περιπτώσει, υπενθυμίζεται ότι η προϋπόθεση περί αναγκαιότητας της επεξεργασίας πρέπει να εξετάζεται από κοινού με τη λεγόμενη αρχή της «ελαχιστοποίησης των δεδομένων», την οποία καθιερώνουν το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 95/46, όπως και το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του ΓΚΠΔ, κατά το οποίο τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι κατάλληλα, συναφή και να περιορίζονται στο αναγκαίο μέτρο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία [πρβλ. απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2019, Asociatia de Proprietari bloc M5A-ScaraA, C-708/18, EU:C:2019:1064, σκέψη 48].
- 94 Κατά συνέπεια, μόνο τα δεδομένα των οποίων η δημοσίευση είναι πράγματι ικανή να ενισχύσει τις εγγυήσεις για την εντιμότητα και την αμεροληψία όσων κατέχουν δημόσιες θέσεις ευθύνης, να αποτρέψει τις συγκρούσεις συμφερόντων και να καταπολεμήσει τη διαφθορά στον δημόσιο τομέα μπορούν να υποβάλλονται στο είδος επεξεργασίας που προβλέπει το άρθρο 10, παράγραφος 1, του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων.

- 95 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το άρθρο 10, παράγραφος 2, του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων και από τις εξηγήσεις που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο απαντώντας στην αίτηση παροχής διευκρινίσεων που του απηύθυνε το Δικαστήριο, το μεγαλύτερο μέρος των δεδομένων που περιλαμβάνονται υποχρεωτικά στη δήλωση ιδιωτικών συμφερόντων, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, του νόμου, προορίζεται για δημοσίευση στον ιστότοπο της Ανώτατης Επιτροπής, με την εξαίρεση κατά βάση των προσωπικών αριθμών αναγνώρισης των υποκειμένων των δεδομένων.
- 96 Ως προς το ζήτημα αυτό, μολονότι ενδέχεται προς τον σκοπό της πρόληψης των συγκρούσεων συμφερόντων και της διαφθοράς στον δημόσιο τομέα να είναι κρίσιμη η απαίτηση αναγραφής στις δηλώσεις ιδιωτικών συμφερόντων πληροφοριών που καθιστούν δυνατό τον προσδιορισμό του προσώπου του δηλούντος καθώς και πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητες του συζύγου του δηλούντος ή του προσώπου με το οποίο αυτός έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή με το οποίο συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση, η διαδικτυακή δημοσιοποίηση ονομαστικών δεδομένων σχετικά με τον σύζυγο του διευθύνοντος οργανισμό χρηματοδοτούμενο από κρατικούς πόρους ή το πρόσωπο με το οποίο αυτός έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή με το οποίο συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση, καθώς και με τους οικείους του δηλούντος ή άλλους γνωστούς του λόγω των οποίων μπορεί να προκύψει κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων βαίνει, κατά τα φαινόμενα, πέραν του απολύτως αναγκαίου μέτρου. Πράγματι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 66 των προτάσεών του, δεν προκύπτει ότι οι επιδιωκόμενοι σκοποί δημοσίου συμφέροντος δεν θα μπορούσαν να επιτευχθούν αν γινόταν απλώς αναφορά, για τους σκοπούς της δημοσίευσης, του όρου σύζυγος ή πρόσωπο με το οποίο ο δηλών έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση, κατά περίπτωση, από κοινού με κατάλληλη μνεία των συμφερόντων των τελευταίων σε σχέση με τις δραστηριότητές τους.
- 97 Επίσης, δεν προκύπτει ότι η συστηματική διαδικτυακή δημοσίευση του καταλόγου συναλλαγών του δηλούντος με αξία άνω των 3 000 ευρώ είναι απολύτως αναγκαία υπό το πρίσμα των επιδιωκόμενων σκοπών.
- 98 Τέλος, υπενθυμίζεται ότι δεν μπορεί να επιδιώκεται σκοπός γενικού συμφέροντος χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι πρέπει να συμβιβάζεται με τα θεμελιώδη δικαιώματα που αφορά το μέτρο, μέσω ισόρροπης στάθμισης μεταξύ, αφενός, του σκοπού γενικού συμφέροντος και, αφετέρου, των επίμαχων δικαιωμάτων (απόφαση της 5ης Απριλίου 2022, Commissioner of An Garda Síochána κ.λπ., C-140/20, EU:C:2022:258, σκέψη 52). Κατά συνέπεια, για να εκτιμηθεί η αναλογικότητα της επίμαχης επεξεργασίας στην κύρια δίκη, πρέπει να αξιολογηθεί η σοβαρότητα της επέμβασης που αυτή συνεπάγεται στα θεμελιώδη δικαιώματα στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και να διαπιστωθεί αν η σημασία του επιδιωκόμενου σκοπού γενικού συμφέροντος τελεί σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα της επέμβασης.
- 99 Για να εκτιμηθεί η σοβαρότητα της επέμβασης, πρέπει ιδίως να ληφθεί υπόψη η φύση των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, ειδικότερα, ο τυχόν ευαίσθητος χαρακτήρας των δεδομένων, καθώς και η φύση και οι συγκεκριμένες λεπτομέρειες της επεξεργασίας τους, ιδίως ο αριθμός των προσώπων που έχουν πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα και ο τρόπος προσβάσεως σε αυτά (απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2019, Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA, C-708/18, EU:C:2019:1064, σκέψη 57).
- 100 Εν προκειμένω, επισημαίνεται, αφενός, ότι η δημοσίευση στο διαδίκτυο ονομαστικών δεδομένων σχετικά με τον σύζυγο του δηλούντος ή με το πρόσωπο με το οποίο ο δηλών είτε έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης είτε συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση ή με τους οικείους του δηλούντος ή με άλλα γνωστά σε αυτόν πρόσωπα λόγω των οποίων ενδέχεται να προκύψουν καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς και η μνεία του αντικειμένου των συναλλαγών με αξία άνω των 3 000 ευρώ μπορούν να αποκαλύψουν πληροφορίες σχετικά με ευαίσθητες πτυχές της ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένου για παράδειγμα του γενετήσιου προσανατολισμού τους. Επιπλέον, η προβλεπόμενη στο άρθρο 10 του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων δημοσίευση, κατά το μέτρο που περιλαμβάνει δημοσιοποίηση ονομαστικών δεδομένων άλλων προσώπων πλην του δηλούντος ο οποίος είναι αρμόδιος για τη λήψη αποφάσεων στον δημόσιο τομέα, αφορά επίσης πρόσωπα που δεν έχουν τέτοια ιδιότητα και έναντι των οποίων το ζήτημα των σκοπών του νόμου δεν τίθεται με τον ίδιο τρόπο όπως για τον δηλούντα.

- 101 Η σοβαρότητα της επέμβασης αυτής μπορεί να επιτείνεται λόγω του σωρευτικού αποτελέσματος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο δημοσίευσης όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, δεδομένου ότι από τον συνδυασμό τους μπορεί να προκύπτει ιδιαίτερα λεπτομερής εικόνα της ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων των δεδομένων [πρβλ. γνωμοδότηση 1/15 (Συμφωνία PNR ΕΕ-Καναδά), της 26ης Ιουλίου 2017, EU:C:2017:592, σκέψη 128].
- 102 Αφετέρου, δεν αμφισβητείται ότι η επεξεργασία αυτή παρέχει κατ' αποτέλεσμα ελεύθερη διαδικτυακή πρόσβαση στα ως άνω δεδομένα στο ευρύ κοινό και, κατ' επέκταση, σε δυνητικά απεριόριστο αριθμό προσώπων.
- 103 Κατά συνέπεια, μέσω της εν λόγω επεξεργασίας ενδέχεται να αποκτήσουν στα δεδομένα ελεύθερη πρόσβαση πρόσωπα τα οποία, για λόγους άσχετους προς τον σκοπό γενικού συμφέροντος που συνίσταται στην πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων και της διαφθοράς στον δημόσιο τομέα, επιδιώκουν να ενημερωθούν για την προσωπική, περιουσιακή και οικονομική κατάσταση του δηλούντος και των μελών της οικογένειάς του [πρβλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2021, Latvijas Republikas Saeima (Βαθμοί ποινής), C-439/19, EU:C:2021:504, σκέψη 118].
- 104 Συνεπώς, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 78 των προτάσεών του, η δημοσίευση των δεδομένων μπορεί, για παράδειγμα, να εκθέσει τα υποκείμενα των δεδομένων σε επαναλαμβανόμενες ενέργειες στοχευμένης διαφήμισης, σε εμπορικού σκοπού προσεγγίσεις ή ακόμη και σε κίνδυνο εγκληματικών πράξεων.
- 105 Κατά συνέπεια, επεξεργασία, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τα οποία έγινε λόγος στη σκέψη 100 της παρούσας απόφασης πρέπει να θεωρείται ως σοβαρή επέμβαση στα θεμελιώδη δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- 106 Η σοβαρότητα της επέμβασης πρέπει να σταθμιστεί με τη σημασία των σκοπών πρόληψης των συγκρούσεων συμφερόντων και της διαφθοράς στον δημόσιο τομέα.
- 107 Ως προς το ζήτημα αυτό, το Δικαστήριο κρίνει ότι είναι σκόπιμο, προς υπόμνηση της σημασίας που έχει εντός της Ένωσης ο σκοπός καταπολέμησης της διαφθοράς, να ληφθεί υπόψη το περιεχόμενο της έκθεσης της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, της 3ης Φεβρουαρίου 2014, με τίτλο «Έκθεση της ΕΕ για την καταπολέμηση της διαφθοράς», [COM(2014) 38 final], από το οποίο προκύπτει ότι η διαφθορά θίγει τη χρηστή διακυβέρνηση, την ορθή διαχείριση του δημοσίου χρήματος, και τις ανταγωνιστικές αγορές, εμποδίζει την οικονομική ανάπτυξη, υπονομεύει τη δημοκρατία και βλάπτει την κοινωνική δικαιοσύνη και το κράτος δικαίου και ότι είναι ικανή να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη των πολιτών στους δημοκρατικούς θεσμούς και στις δημοκρατικές διαδικασίες. Στην έκθεση αυτή διευκρινίζεται ότι το σύνολο της Ένωσης επηρεάζεται από το φαινόμενο της διαφθοράς, του οποίου η έκταση ποικίλλει ανάλογα με το κράτος μέλος.
- 108 Ομοίως, η Σύμβαση ποινικού δικαίου για τη διαφθορά, η οποία υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης, χαρακτηρίζει στην τέταρτη αιτιολογική της σκέψη τη διαφθορά ως «απειλή για το κράτος του δικαίου, της δημοκρατίας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων, [η οποία] υπονομεύει τη χρηστή διοίκηση, τη δίκαιη μεταχείριση και την κοινωνική δικαιοσύνη, στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, παρεμποδίζει την οικονομική ανάπτυξη και θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των δημοκρατικών θεσμών και των ηθικών θεμελίων της κοινωνίας».
- 109 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, δεν αμφισβητείται ότι η καταπολέμηση της διαφθοράς έχει μείζονα σημασία εντός της Ένωσης.
- 110 Στο ως άνω πλαίσιο, η στάθμιση μεταξύ, αφενός, της επέμβασης που προκαλείται από τη δημοσίευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στις δηλώσεις ιδιωτικών συμφερόντων και, αφετέρου, των σκοπών γενικού συμφέροντος που συνίστανται στην πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων και της διαφθοράς στον δημόσιο τομέα προϋποθέτει τη συνεκτίμηση ιδίως της ύπαρξης και της έκτασης των φαινομένων διαφθοράς στη δημόσια διοίκηση του οικείου κράτους μέλους και, επομένως, το αποτέλεσμα της στάθμισης μεταξύ των εν λόγω σκοπών και των δικαιωμάτων στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου των δεδομένων δεν είναι κατ' ανάγκην το ίδιο για όλα τα κράτη μέλη [βλ.,

κατ' αναλογίαν, απόφαση της 24ης Σεπτεμβρίου 2019, Google (Εδαφικό πεδίο της διαγραφής συνδέσμων), C-507/17, EU:C:2019:772, σκέψη 67].

- 111 Επιπλέον, όπως προκύπτει από τη σκέψη 86 της παρούσας απόφασης, στο πλαίσιο της στάθμισης πρέπει ιδίως να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι το γενικό συμφέρον για τη δημοσίευση προσωπικών δεδομένων μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τη σημασία των καθηκόντων που ασκεί ο δηλών, ιδίως της θέσης του στην ιεραρχία, του εύρους των διοικητικών αρμοδιοτήτων που του έχουν ενδεχομένως ανατεθεί και των εξουσιών του όσον αφορά τη δέσμευση και τη διαχείριση δημοσίων πόρων (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 13ης Μαΐου 2014, Google Spain και Google, C-131/12, EU:C:2014:317, σκέψη 81).
- 112 Κατόπιν της ανωτέρω διευκρίνισης, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η δημοσίευση στο διαδίκτυο του μεγαλύτερου μέρους των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όλων των διευθυνόντων οργανισμούς χρηματοδοτούμενους από κρατικούς πόρους, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, δεν πληροί τις απαιτήσεις μιας ισόρροπης στάθμισης. Πράγματι, συγκρινόμενη με υποχρέωση υποβολής δήλωσης σε συνδυασμό με έλεγχο του περιεχομένου της εκ μέρους της Ανώτατης Επιτροπής του οποίου η διασφάλιση της αποτελεσματικότητας εναπόκειται στο οικείο κράτος μέλος μέσω της παροχής στο εν λόγω όργανο των αναγκαίων μέσων προς τον σκοπό αυτό, η δημοσίευση συνιστά σημαντικά σοβαρότερη επέμβαση στα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη, χωρίς όμως αυτή η σοβαρότερη επέμβαση να αντισταθμίζεται από τα οφέλη που θα μπορούσαν να προκύψουν από τη δημοσίευση του συνόλου των δεδομένων όσον αφορά την πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων και την καταπολέμηση της διαφθοράς.
- 113 Επιπλέον, από κανένα στοιχείο της δικογραφίας που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο δεν προκύπτει ότι η εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία στην υπόθεση της κύριας δίκης προβλέπει εγγυήσεις για την αποτροπή των κινδύνων καταχρήσεων, όπως αυτές για τις οποίες έγινε λόγος στις σκέψεις 103 και 104 της παρούσας απόφασης.
- 114 Εντούτοις, όσον αφορά τα δεδομένα που αφορούν τη συμμετοχή του δηλούντος ή, χωρίς αυτοί να κατονομάζονται, του συζύγου του δηλούντος ή του προσώπου με το οποίο αυτός έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή με το οποίο συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση σε εταιρίες, ιδρύματα, ενώσεις ή ταμεία, καθώς και τα δεδομένα που αφορούν τις ανεξάρτητες δραστηριότητές τους και τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτοί έχουν την ιδιότητα του εταίρου ή του μετόχου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διαφάνεια ως προς την ύπαρξη ή την απουσία τέτοιων συμφερόντων παρέχει στους πολίτες καθώς και στους οικονομικούς φορείς ακριβή εικόνα της οικονομικής ανεξαρτησίας των προσώπων που έχουν εξουσία λήψης αποφάσεων όσον αφορά τη διαχείριση των κρατικών πόρων. Επιπλέον, από τα δεδομένα που αφορούν τα δώρα, πέραν εκείνων που προέρχονται από οικείους, αξίας άνω των 150 ευρώ, μπορεί να αποκαλύπτεται η ύπαρξη δωροδοκίας.
- 115 Εφόσον γίνεται ισόρροπη στάθμιση υπό το πρίσμα του επιπέδου της εξουσίας λήψης αποφάσεων που έχει ο δηλών και υπό τον όρο ότι τηρείται η αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, μπορεί να δικαιολογείται η δημοσίευση δεδομένων που περιέχονται στη δήλωση συμφερόντων από τα οφέλη, όσον αφορά την πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων και την καταπολέμηση της διαφθοράς, τα οποία προκύπτουν από τη διαφάνεια μέσω της ενίσχυσης των εγγυήσεων για την εντιμότητα και την αμεροληψία όσων κατέχουν δημόσιες θέσεις ευθύνης.
- 116 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 7, στοιχείο γ', της οδηγίας 95/46 και το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ', και παράγραφος 3, του ΓΚΠΔ, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα των άρθρων 7, 8 και 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει τη δημοσίευση στο διαδίκτυο της δήλωσης ιδιωτικών συμφερόντων την οποία υποχρεούνται να υποβάλλουν οι διευθύνοντες οργανισμούς χρηματοδοτούμενους από κρατικούς πόρους, ιδίως κατά το μέτρο που η δημοσίευση αφορά ονομαστικά δεδομένα σχετικά με τον σύζυγο του δηλούντος ή με το πρόσωπο με το οποίο ο δηλών είτε έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης είτε συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση ή με τους οικείους του δηλούντος ή με άλλα γνωστά σε αυτόν πρόσωπα λόγω των οποίων ενδέχεται να προκύψουν καταστάσεις συγκρούσεως συμφερόντων, ή ακόμη κάθε συναλλαγή που πραγματοποιήθηκε εντός των τελευταίων δώδεκα ημερολογιακών μηνών, εάν η αξία της υπερβαίνει το ποσό των 3 000 ευρώ.

Επί του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος

- 117 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν, κατ' ορθή ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 και του άρθρου 9, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ, αποτελεί επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια των διατάξεων αυτών η δημοσίευση, στον ιστότοπο της δημόσιας αρχής που είναι επιφορτισμένη με τη συλλογή και τον έλεγχο του περιεχομένου των δηλώσεων ιδιωτικών συμφερόντων, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα οποία ενδέχεται να προκύψουν εμμέσως οι πολιτικές πεποιθήσεις, η συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση ή ο γενετήσιος προσανατολισμός ενός φυσικού προσώπου.
- 118 Δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 και του άρθρου 9, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ, απαγορεύεται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις ή τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, καθώς και η επεξεργασία δεδομένων που αφορούν τη σεξουαλική ζωή φυσικού προσώπου ή τον γενετήσιο προσανατολισμό. Πρόκειται, κατά τους τίτλους των εν λόγω άρθρων, για ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία επίσης χαρακτηρίζονται ως «ευαίσθητα» στην αιτιολογική σκέψη 34 της οδηγίας και στην αιτιολογική σκέψη 10 του ΓΚΠΔ.
- 119 Εν προκειμένω, μολονότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των οποίων η δημοσίευση είναι υποχρεωτική κατ' εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 1, του νόμου περί συμβιβασμού των συμφερόντων δεν αποτελούν ως εκ της φύσεώς τους ευαίσθητα δεδομένα κατά την έννοια της οδηγίας 95/46 και του ΓΚΠΔ, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι είναι δυνατόν να συναχθούν από τα ονομαστικά δεδομένα του συζύγου του δηλούντος ή του προσώπου με το οποίο αυτός έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή με το οποίο συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη σεξουαλική ζωή ή τον γενετήσιο προσανατολισμό του δηλούντος και των προσώπων αυτών.
- 120 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να εξεταστεί αν εμπίπτουν στις ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 και του άρθρου 9, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ, τα δεδομένα από τα οποία μπορεί να αποκαλυφθεί, μέσω μιας νοητικής διεργασίας συσχετισμού ή επαγωγής, ο γενετήσιος προσανατολισμός ενός φυσικού προσώπου.
- 121 Ως προς το ζήτημα αυτό, κατά πάγια νομολογία, προκειμένου να ερμηνευθεί διάταξη του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά επίσης το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος (απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2021, Bank Melli Iran, C-124/20, EU:C:2021:1035, σκέψη 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 122 Το άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 ορίζει ότι τα κράτη μέλη απαγορεύουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που «παρέχουν πληροφορίες για» τη φυλετική ή εθνική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστικές οργανώσεις και την υγεία και τη σεξουαλική ζωή. Το δε άρθρο 9, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ ορίζει ότι απαγορεύεται, μεταξύ άλλων, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις ή τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, καθώς και η επεξεργασία δεδομένων που «αφορούν» την υγεία ή δεδομένων που «αφορούν» τη σεξουαλική ζωή φυσικού προσώπου ή τον γενετήσιο προσανατολισμό.
- 123 Όπως επισήμανε κατ' ουσίαν ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 85 των προτάσεων του, μολονότι η χρήση του ρήματος «αποκαλύπτει» ή της φράσης «παρέχει πληροφορίες» συνηγορεί υπέρ της άποψης ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον η επεξεργασία εγγενώς ευαίσθητων δεδομένων, αλλά και τα δεδομένα τα οποία αποκαλύπτουν εμμέσως, μέσω νοητικής διεργασίας επαγωγής ή αντιπαραβολής, πληροφορίες τέτοιου είδους, εντούτοις η χρήση της πρόθεσης «για» και του ρήματος «αφορούν» φαίνεται, αντιθέτως, να υποδηλώνουν μια πιο ευθεία και άμεση σχέση μεταξύ της επεξεργασίας και των επίμαχων δεδομένων, βάσει της εγγενούς φύσης τους.

124 Η ερμηνεία αυτή της οποίας αποτέλεσμα θα ήταν να γίνεται διάκριση ανάλογα με το είδος των επίμαχων εναίσθητων δεδομένων, δεν θα ήταν συνεπής προς τη συστηματική ερμηνεία των διατάξεων αυτών, και ιδίως προς το άρθρο 4, σημείο 15, του ΓΚΠΔ, κατά το οποίο ως «δεδομένα που αφορούν την υγεία» νοούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία σχετίζονται με τη σωματική ή ψυχική υγεία ενός φυσικού προσώπου, περιλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών υγειονομικής φροντίδας, και τα οποία «αποκαλύπτουν» πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της υγείας του, καθώς και με την αιτιολογική σκέψη 35 του ΓΚΠΔ κατά την οποία τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σχετικά με την υγεία θα πρέπει να περιλαμβάνουν όλα τα δεδομένα που αφορούν την κατάσταση της υγείας του υποκειμένου των δεδομένων και τα οποία «αποκαλύπτουν» πληροφορίες για την παρελθούσα, τρέχουσα ή μελλοντική κατάσταση της σωματικής ή ψυχικής υγείας του υποκειμένου των δεδομένων.

125 Επιπλέον, υπέρ της ευρείας ερμηνείας των εννοιών «ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» και «εναίσθητα δεδομένα» συνηγορεί και ο σκοπός της οδηγίας 95/46 και του ΓΚΠΔ, ο οποίος, όπως υπενθυμίζεται στη σκέψη 61 της παρούσας απόφασης, συνίσταται στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν (πρβλ. απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 2003, Lindqvist, C-101/01, EU:C:2003:596, σκέψη 50).

126 Αντίθετη ερμηνεία θα αντέβαινε άλλωστε στον σκοπό του άρθρου 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 και του άρθρου 9, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση αυξημένης προστασίας έναντι επεξεργασίας η οποία, λόγω του ιδιαίτερα εναίσθητου χαρακτήρα των ως άνω δεδομένων, μπορεί να συνιστά, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 33 της οδηγίας 95/46 και την αιτιολογική σκέψη 51 του ΓΚΠΔ, ιδιαιτέρως σοβαρή επέμβαση στα θεμελιώδη δικαιώματα στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη [πρβλ. απόφαση της 24ης Σεπτεμβρίου 2019, GC κ.λπ. (Διαγραφή συνδέσμων προς εναίσθητα δεδομένα), C-136/17, EU:C:2019:773, σκέψη 44].

127 Κατά συνέπεια, οι διατάξεις αυτές δεν μπορούν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα οποία μπορεί να προκύψουν εμμέσως εναίσθητες πληροφορίες που αφορούν φυσικό πρόσωπο εξαιρείται από το καθεστώς ενισχυμένης προστασίας που προβλέπεται από αυτές, διότι σε αντίθετη περίπτωση θα θιγόταν η πρακτική αποτελεσματικότητα του καθεστώτος αυτού και η προστασία των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων που αποσκοπεί να διασφαλίσει.

128 Κατόπιν των ανωτέρω εκτιμήσεων, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, κατ' ορθή ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 και του άρθρου 9, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ, αποτελεί επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, η δημοσίευση, στον ιστότοπο της δημόσιας αρχής που είναι επιφορτισμένη με τη συλλογή των δηλώσεων ιδιωτικών συμφερόντων και τον έλεγχο των περιεχομένου τους, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα οποία ενδέχεται να προκύψει εμμέσως ο γενετήσιος προσανατολισμός ενός φυσικού προσώπου.

Επί των δικαστικών εξόδων

129 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαίνεται:

- 1) Το άρθρο 7, στοιχείο γ', της οδηγίας 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ', και παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα των άρθρων 7, 8 και 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει τη δημοσίευση στο διαδίκτυο της δήλωσης ιδιωτικών συμφερόντων την οποία υποχρεούνται να υποβάλλουν οι διευθύνοντες οργανισμούς χρηματοδοτούμενους από κρατικούς πόρους, ιδίως κατά το μέτρο που η δημοσίευση αφορά ονομαστικά δεδομένα σχετικά με τον σύζυγο του δηλουόντος ή με το πρόσωπο με το οποίο ο δηλών είτε έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης είτε συμβιώνει σε ελεύθερη ένωση ή με τους οικείους του δηλουόντος ή με άλλα γνωστά σε αυτόν πρόσωπα λόγω των οποίων ενδέχεται να προκύψουν καταστάσεις συγκρούσεως συμφερόντων, ή ακόμη κάθε συναλλαγή που πραγματοποιήθηκε εντός των τελευταίων δώδεκα ημερολογιακών μηνών, εάν η αξία της υπερβαίνει το ποσό των 3 000 ευρώ.

- 2) Κατ' ορθή ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 και του άρθρου 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 2016/679, αποτελεί επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, η δημοσίευση, στον ιστότοπο της δημόσιας αρχής που είναι επιφορτισμένη με τη συλλογή των δηλώσεων ιδιωτικών συμφερόντων και τον έλεγχο των περιεχομένου τους, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα οποία ενδέχεται να προκύψει εμμέσως ο γενετήσιος προσανατολισμός ενός φυσικού προσώπου.

(υπογραφές)

* Γλώσσα διαδικασίας: η λιθουανική.